

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

דוח תיאור עסקי תאגיד

ליום 31 בדצמבר 2016

תוכן עניינים

עמוד		
3	כללי	חלק א
	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
	א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
4	1. מועד ההתאגדות	
4-5	2. תרשים האחזקות של החברה	
5	3. מסמכי יסוד	
5	4. שינויים מבניים	
5	5. שינויים מהותיים באופן ניהול החברה	
	ב. תחומי פעילות	
5	1. קרנות פנסיה	
5	2. קופות גמל	
6	3. קרנות השתלמות	
6	4. קופות מרכזיות לפיצויים	
6	ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	
6	ד. חלוקת דיבידנדים	
	תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות	חלק ב
	א. מוצרים ושירותים	
7-11	1. סוגי הקופות והקרנות	
11	2. שינויים צפויים	
11-12	3. מוצרים חדשים	
12-20	4. פירוט מוצרים ושירותים לפי תחומי הפעילות של החברה	
20-21	ב. תחרות	
21-22	ג. לקוחות	
	מידע נוסף ברמת כלל החברה	חלק ג
23-25	א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	
26	ב. חסמי כניסה ויציאה	
27	ג. גורמי הצלחה קריטיים	
27	ד. השקעות	
28-29	ה. ביטוח משנה	
29-30	ו. הון אנושי	
30-32	ז. שיווק והפצה	
32-33	ח. ספקים	
33	ט. רכוש קבוע ומתקנים	
33	י. עונתיות	
33	יא. נכסים בלתי מוחשיים	
34-38	יב. גורמי סיכון	
39	יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה	
39-40	יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה	
	היבטי ממשל תאגידי	חלק ד
41-43	א. הדירקטורים של החברה המנהלת	
44	ב. נושאי משרה	
45	ג. אקטואר קרן הפנסיה	
45-47	ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת	
48	ה. מבקר פנים	
49	ו. רואה חשבון מבקר	
49	ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	
49	ח. החלטות החברה	
50	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי	

הגדרות

למונחים הבאים בדוח זה תהיה המשמעות המפורטת להלן:

- **"אלטשולר שחם" / "החברה"** אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
- **"מועד הדוח"** – מועד פרסום הדוח או סמוך לכך, לפי העניין
- **"תקופת הדוח"** – תקופה שתחילתה ביום 1 בינואר 2015 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2015
- **"הדוחות הכספיים"** – הדוחות הכספיים של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ ליום 31 בדצמבר 2015
- **"דוח הדירקטוריון"** – דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31 בדצמבר 2015
- **"הממונה על שוק ההון"** או **"הממונה"** – הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר
- **"חוק הגמל"** – חוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל), תשס"ה-2005

כללי

אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת" או "אלטשולר שחם גמל") מתכבדת להציג את דוח תיאור עסקי התאגיד לרבעון הרביעי של שנת 2016 ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן: "תקופת הדו"ח").

החברה הינה חברה מנהלת בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן: "החוק"), אשר התאגדה ביום 9 בדצמבר, 2001.

מאז הקמתה מנהלת החברה קופות גמל והחל מחודש יולי 2008 מנהלת החברה גם קרנות פנסיה. נכון ליום 31.12.2016 (להלן: "מועד הדו"ח") בניהול החברה 4 קופות גמל ו-2 קרנות פנסיה (להלן: "הקופות"), כדלקמן:

שם הקופה/קרן	סוג הקופה	תחילת הפעילות
אלטשולר שחם גמל	תגמולים ופיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם השתלמות	קרן השתלמות	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם פיצויים	קופה מרכזית לפיצויים	אפריל 2005 *
אלטשולר שחם חיסכון פלוס	קופת גמל להשקעה	נובמבר 2016
אלטשולר שחם פנסיה מקיפה	קרן פנסיה	יולי 2008
אלטשולר שחם פנסיה כללית	קרן פנסיה	יולי 2008

* לקופות אלה מוזגו קופות גמל שהחלו את פעילותן בשנת 2001.

חלק א: פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

א. פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1. מועד ההתאגדות: החברה התאגדה ביום- 9.12.01 כחברה פרטית.

2. תרשים מבנה אחזקות:

נכון למועד הדו"ח, החברה מוחזקת על ידי בעלי המניות, כדלקמן:

1. אלטשולר שחם בע"מ - 61.75% אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות: (*)

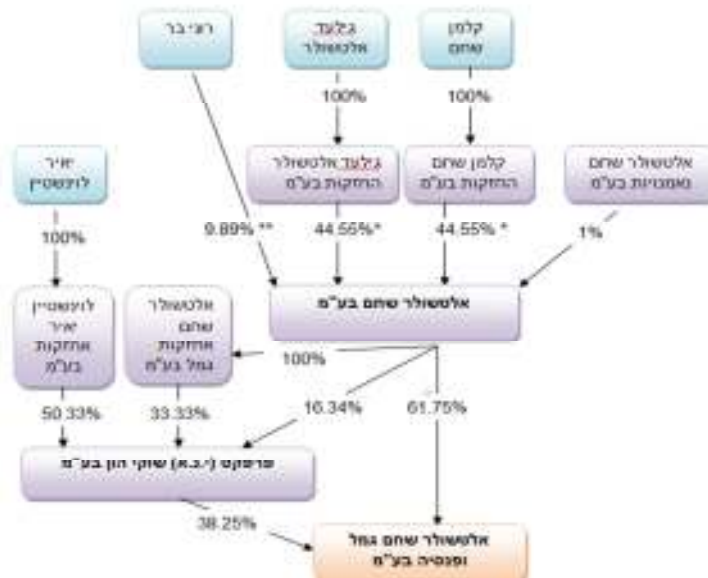
- גילעד אלטשולר החזקות בע"מ בשליטת גילעד אלטשולר – 44.55% מתוכם 11.29% בנאמנות.
- קלמן שחם החזקות בע"מ בשליטת קלמן שחם – 44.55% מתוכם 11.29% בנאמנות.
- רוני בר – 9.89% מתוכם 2.5% בנאמנות.
- אלטשולר שחם נאמנויות בע"מ – 1% (מוחזק בנאמנות)

(*) חברת אלטשולר שחם בע"מ מחזיקה באלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ גם באופן עקיף באמצעות חברת פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ, כך שסך החזקותיה מסתכם ל-80.75%.

2. פרפקט (י.ג.א) שוקי הון בע"מ - 38.25% אשר מוחזקת על ידי בעלי המניות:

- לוינשטיין יאיר אחזקות בע"מ בשליטת יאיר לוינשטיין – 50.33%
 - אלטשולר שחם אחזקות גמל בע"מ בשליטת אלטשולר שחם בע"מ – 33.33%
 - אלטשולר שחם בע"מ – 16.34%
- בעלי השליטה הסופיים בחברה הם: גלעד אלטשולר, קלמן שחם, יאיר לוינשטיין, רוני בר. אחזקותיהם הינן כמפורט לעיל.
- בתקופת הדו"ח לא חלו שינויים מהותיים באחזקות החברה.

להלן תרשים האחזקות של החברה:

* מתחכם 11.28% באפוזות ** מתחכם 2.5% באפוזות

3. מסמכי היסוד של החברה: במהלך תקופת הדוח לא היו שינויים במסמכי היסוד של החברה.
4. שינויים מבניים: במהלך תקופת הדוח לא היו שינויים מבניים, מיזוג או רכישה מהותיים.
5. שינויים מהותיים באופן ניהול עסקי התאגיד: במהלך תקופת הד"ח לא הייתה רכישה, מכירה או העברה של נכסים בהיקף מהותי שלא במהלך העסקים הרגיל.

ב. תחומי פעילות

נכון למועד הד"ח, החברה עוסקת בארבעה תחומי פעילות, כמפורט להלן:

1. קרנות פנסיה

ניהול קרנות פנסיה חדשות - (1) קרן פנסיה מקיפה - משלבת שלושה מרכיבים: פנסיית זקנה, נכות ושארית, במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% משכר של עד פעמיים השכר הממוצע במשק. (2) קרן פנסיה כללית-המאפשרת חסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. קרנות הפנסיה מאפשרות הפקדות עבור עמיתים שכירים ועצמאיים.

2. קופות גמל

קופת גמל הינה קופה במעמד עצמאי או שכיר שנועדה לחיסכון לטווח הארוך וככזו היא נהנית מהטבות מס שונות. החל משנת 2008 כל ההפקדות בקופות הגמל מיועדות לגיל פרישה וישולמו לעמית באופן קיצבתי.

3. קרנות השתלמות

קרנות השתלמות הינן קופות חיסכון לטווח הבינוני המאפשר לכל עובד שכיר או לעמית עצמאי להפקיד כסף שיהיה נזיל בטווח של 6 שנים מפתיחת הקופה. המפקידים בקרן השתלמות נהנים מהטבות מס בהפקדה ובמשיכה עד תקרת הפקדה שנקבעת מדי שנה בשנה.

4. קופות מרכזיות לפיצויים

קופות מרכזיות לפיצויים הינן קופות אשר נועדו לאפשר למעסיק לבצע הפקדה לפיצויים לכלל עובדיו לצורך תשלום פיצויים מקופה זו לעובדים. החל מינואר, 2008 לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות חדשות והחל מינואר 2011 לא ניתן להפקיד בהן כספים חדשים.

5. קופות גמל להשקעה

קופת גמל להשקעה הינה מוצר חיסכון המאפשר לחוסכים להנות מיתרונות ההשקעה בקופת גמל ויחד עם זאת למשוך את הכספים בצורה הונית בתשלום מס רווחי הון בלבד. לחילופין, יכול החוסך למשוך את כספו כקיצבה חודשית פטורה ממס לאחר גיל 60.

ג. השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

במהלך השנים 2015 ו-2016 (עד מועד הדו"ח) לא בוצעו השקעות בהון התאגיד ולא בוצעו עסקאות במניותיו.

ד. חלוקת דיבידנדים

1. מדיניות חלוקת דיבידנד - לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנדים קבועה.
2. בחודשים אוגוסט 2016 אישר דירקטוריון החברה חלוקת דיבידנד בסך של 8 מיליון ש"ח לחלוקה לבעלי מניות החברה, ובימים 1 בספטמבר 2016 ו- 20 בדצמבר 2016 חולקו דיבידנדים בסך של 5 ו-3 מיליון ש"ח בהתאמה.

חלק ב: תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

א. מוצרים ושירותים

1. סוגי הקופות והקרנות

החברה הינה חברה לניהול חסכונות לטווח הבינוני והארוך הפועלת בארבעה תחומי פעילות:

א. ניהול קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, וקופות גמל אישיות לפיצויים - קופת גמל הינה תכנית חסכון לטווח ארוך או בינוני, המיועדת לצבירת כספים אותם ניתן יהיה למשוך בעתיד, בסכום הוני חד פעמי או כקצבה בכפוף למועד הפקדת הכספים בקופה וייעודם. הקופה נועדה לחסכון לעמיתים שכירים או עצמאיים. בקופה בה העמית שכיר, העמית ומעבידו מפרישים לקופה הפקדות שוטפות ברכיב עובד, מעביד ופיצויים בשיעור של עד 7% ועד 7.5% משכרו של העובד, בהתאמה. בנוסף, רשאי המעביד להפקיד בקופת העמית, הפקדות חודשיות להבטחת זכויות העמית לפיצוי פיטורין של עד 8.33%. בקופת גמל בה העמית הינו עצמאי, מפקיד העמית בעצמו כספים לקופה, ללא תשלום מקביל של המעסיק. נכון למועד הדו"ח, לקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 8 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. המוצר אינו כולל כיסוי ביטוחי.

השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל העובדים השכירים והעמיתים העצמאיים וכן, המעסיקים במשק. תיקון 190 לפקודת מס הכנסה העוסק במיסוי קצבאות, הוביל לגידול בביקוש לקופות הגמל ולגידול בהפקדות בפועל.

ב. ניהול קרנות השתלמות - קרן השתלמות הינה קופת גמל למטרות חסכון או השתלמות

עבור עובדים שכירים ועמיתים עצמאיים, לרבות חברי קיבוץ וחברי מושב שיתופי.

קרן השתלמות לשכירים - קרן השתלמות בה העובד והמעביד מפקידים לקרן הפקדות ברמה החודשית. שיעור הפקדות העובד לא יפחת משליש מהפקדות המעביד.

קרן השתלמות לעצמאים - קרן השתלמות ליחידים בעלי הכנסה מעסק או משלח יד לרבות חברי קיבוץ או חברי מושב שיתופי. נכון למועד הדו"ח, לקרן ההשתלמות המנוהלת על ידי החברה, ישנם 7 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל העובדים השכירים והעמיתים העצמאיים וכן, המעסיקים במשק.

ג. ניהול קופות מרכזיות לפיצויי פיטורים - קופה מרכזית לפיצויים הינה קופת גמל בה

העמית הוא המעביד המפקיד כספים להבטחת זכויות עובדיו לפיצוי פיטורין. כיום לא ניתן לפתוח קופות מרכזיות לפיצויים חדשות ולא ניתן לבצע הפקדות לקופות קיימות. לקופה מרכזית לפיצויים המנוהלת על ידי החברה, ישנם 4 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

לאחרונה פורסם על ידי רשות המיסים חוזר מס הכנסה מס' 7/2016 "יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים" שמטרתו להסדיר ולקבוע כללים להעברת כספים ולשימוש בכספים הצבורים בקופות המרכזיות לפיצויים. בין היתר מחייב החוזר פירוק קופות

ופיצול של קופות מרכזיות לפיצויים לקופות אישיות לפיצויים על שם העובדים.
לפרטים נוספים ראה חלק ג' לדוח זה.

ד. ניהול קופות גמל להשקעה - קופת גמל להשקעה הינה תכנית חיסכון לטווח קצר, בינוני או ארוך המיועדת לתשלום סכום הון לעמית עצמאי במועד בו יבחר או למוטביו. את הכספים ניתן למשוך בכל עת כסכום הוני בתשלום 25% מס על הרווח הריאלי, או כקצבה פטורה ממס החל מגיל 60 על פי בחירת העמית. ההפקדות לקופה מבוצעות על ידי העמית ומוגבלות לתקרה של 70,000 ש"ח לאדם לשנה. נכון למועד הד"ח, לקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 5 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו. המוצר אינו כולל כיסוי ביטוחי. השווקים העיקריים בתחום פעילות זה הם כלל האזרחים המחפשים אלטרנטיבת חיסכון לטווח קצר, בינוני וארוך. המוצר הושק לראשונה השנה, עורר התעניינות רבה וגיוסים.

ה. ניהול קרנות פנסיה חדשות -

תחום הפנסיה בחברה כולל 2 קרנות פנסיה: קרן הפנסיה החדשה המקיפה וקרן הפנסיה הכללית.

קרן פנסיה מקיפה - משלבת שלושה מרכיבים: פנסיית זקנה, נכות ושארית, במסגרת הפקדות חודשיות שוטפות בתקרה של עד 20.5% משכר של עד פעמיים השכר הממוצע במשק.

אלטשולר שחם פנסיה מקיפה, הוקמה בשנת 2008. מבוטחים בה עובדים שכירים ועצמאים. הקרן הינה קרן תשואה המתנהלת על פי תקנון קרן תשואה. זכויות הפנסיה מבוססת על הסכום הצבור שנחסך במשך שנות החברות של העמיתים והמומר לפנסיה בעת הפרישה לגמלאות בהתאם למקדם האקטוארי המתאים לנתוני הפרישה שבחר בהם המבוטח (גיל הפרישה שבחר, הבטחת תשלומים לתקופה מוגדרת, זכאות לפנסיית שאירים אחרי פטירתו).

כמו כן, יוענק למבוטח כיסוי ביטוחי למקרי נכות ומוות לפני גיל הפרישה. כיסויים אלו ימומנו על ידי ניכוי עלות הסיכונים מחשבון המבוטח מדי חודש בחודשו, כאשר הקרן פועלת על בסיס ערבות הדדית של מבוטחי הקרן (דהיינו - המבטח הינם מבוטחי הקרן). היקף הכיסויים ייקבע בהתאם למסלול הפנסיה בו בחר המבוטח (מבין מגוון מסלולי ביטוח אפשריים) לפי גילו במועד הצטרפותו לקרן והתפתחות שכרו בהתאם לעקרונות שנקבעו על ידי הממונה.

שיעורי ההפקדות המותרים הינם על פי חוק כאמור תקרת ההפקדה החודשית בקרן הינה 20.5% כפול פעמים השכר הממוצע במשק.

כיסויים ביטוחיים ומסלולי הביטוח בקרן מעניקים למבוטחים כיסוי הן למקרי נכות (אובדן כושר עבודה) והן לשאירים (במקרה של פטירת המבוטח). המסלולים מתאפיינים ברמות סיכון שונות לפרישה, לנכות ושאירים. מסלולי הביטוח הם כדלקמן:

- מסלול עתיר נכות לגיל 67 - מסלול זה נוסף בתקנון הקרן ביום 1 בינואר, 2015 והינו מסלול ברירת המחדל לעמיתים שלא בחרו מסלול אחר. במסלול זה תינתן

עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השארים תהיה כמו במסלול הכללי. כאשר מסלול זה מסלול היחיד בו גיל הפרישה לנשים הינו 67.

- מסלול כללי - במסלול זה נהנה העמית מתמהיל של כל מרכיבי הפנסיה (זקנה, נכות ושארים) ללא מתן העדפה למרכיב אחד על פני משנהו.
- מסלול עתיר חסכון – במסלול זה תינתן עדיפות לחסכון לפנסיית זקנה על פני פנסיית הנכות והשארים. משמעות הדבר היא, כי הזכאות לפנסיית זקנה תהיה גבוהה יחסית למסלול הכללי בעוד סכומי הפנסיה שיתקבלו ממרכיבי השארים והנכות נמוכים ביחס למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות – במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית הנכות על פני מרכיב הזקנה, ביחס למסלול הכללי (75% מההכנסה הקובעת) ופנסיית השארים תהיה זהה למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות ושארים – במסלול זה ניתן דגש לכיסוי ביטוחי גבוה יותר כשהזכאות לפנסיית נכות ושארים תהיה בשיעור גבוה יותר ביחס למסלול הכללי ובמקביל, הזכאות נמוכה יותר לזקנה ביחס למסלול הכללי.
- מסלול עתיר נכות ושארים לפרישה בגיל 60 – במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית נכות ושארים יחסית למסלול הכללי ופנסיית זקנה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי, החל מגיל 60.
- מסלול עתיר שאירים - במסלול זה תינתן עדיפות לפנסיית השאירים על פני מרכיב הנכות, ביחס למסלול הכללי ופנסיית הנכות תהיה בשיעור נמוך ביחס למסלול הכללי.

הקרן זכאית לאג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור של עד 30% מסך נכסי הקרן. יתרת הנכסים מנוהלת בשוק ההון ובנכסים אחרים.

החל מינואר 2016, נפתחו בקרן הפנסיה המקיפה מסלולי השקעה תלויי גיל, בהתאם להוראות חוזר מסלולי ההשקעה.

מסלול ההשקעה הכללי, שהיה קיים בקרן עד ליום 31 בדצמבר, 2015, נסגר.

עמיתי הקרן פוצלו בהתאם לגילם ביום הפיצול, אלא אם בחרו אחרת.

מסלולי ההשקעה בקרן הם:

- אלטשולר שחם פנסיה מקיפה - מסלול לבני 50 ומטה
- אלטשולר שחם פנסיה מקיפה - מסלול לבני 50 עד 60
- אלטשולר שחם פנסיה מקיפה – מסלול לבני 60 ומעלה

בנוסף במועד זה נפתח מסלול השקעה נוסף בקרן - אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול הלכה וכן מסלול מותאם למקבלי קצבה - אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה.

נכון לתאריך הדוח, קיימות בקרן התחייבויות למבוטחים ופנסיונרים בלבד. התחייבויות הקרן כלפי הפנסיונרים, מחושבות כערך הנוכחי של סך תשלומי הפנסיה העתידיים, המבוססים על חישוב אקטוארי, הצפויים להיות משולמים לפנסיונרים אשר מהווות

לפי וקטור ריביות המפורסם על ידי חברה מצטטת. ההיוון לפנסיונרים מחושב לפי תשואה בניכוי דמי ניהול.

הקרן מחלקת עודף/ גרעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים למבוטחים ופנסיונרים. בנוסף לעודף או הגרעון האקטוארי מחושב עודף אקטוארי או גרעון אקטוארי לפנסיונרים, שנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון. יתרת העודף או הגרעון נזקפת להתחייבויות לפנסיונרים בהתאמה. במקביל, מבוצע עדכון של סכומי הפנסיה השוטפים המשולמים לכל פנסיונר באם נדרש.

הקרן מחשבת וכוללת בשורה נפרדת במסגרת ההתחייבויות לפנסיונרים עתודת IBNR (Incurred but not reported) בגין התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה למקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד מאזן ולא דווחו לקרן עד לאותו מועד או שדווחו לקרן עד למועד המאזן ואולם מועד הזכאות, בהתאם לתקנון הקרן, הנו לאחר תאריך המאזן. העתודה מחושבת בהתאם לסכומי התביעות הצפויים על פי הערכת החברה והאקטואר, בהתחשב בהסכמים מול מבטח המשנה.

קרן פנסיה כללית - מאפשרת חסכון לקצבת זקנה בלבד, בהפקדות שוטפות או חד פעמיות. אלטשולר שחם קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה") מיועדת להפקדות דמי גמולים משכר, העולה על כפל השכר הממוצע במשק, ולהפקדות חד-פעמיות לצורך רכישת קצבה. הקרן הוקמה בשנת 2008 יחד עם הקרן המקיפה. צבירת זכויות הפנסיה לפי תקנון מבוססת גם היא על סכום צבור בדומה לקרן המקיפה.

שיעורי ההפקדות בקרן הפנסיה הכללית זהים לאלו בקרן המקיפה. יחד עם זאת, אין מגבלה על גובה ההפקדה החודשית והקרן מקבלת גם הפקדות חד פעמיות שאינן מוגבלות בסכום. יש לציין כי הפקדות מעבר לתקרת שכר מעבר ל- 2.5 פעמים שכר ממוצע במשק, לא תזכנה את העמית בהטבות מס. בעת משיכת כספים מקרן הפנסיה, שלא בדרך של קצבה, ישולם הסכום הצבור של המבוטח, בניכוי מס כדין.

בקרן הכללית קיים רק מסלול יסודי, מסלול ללא כיסוי ביטוחי. מסלול זה הינו מיועד כולו לחיסכון לגיל פרישה. על כן, הקרן אינה מקיימת מדיניות חיתום רפואית/ עיסוקית כפי שהיא מקיימת בקרן המקיפה.

החל מינואר 2016, נפתחו בקרן הפנסיה המקיפה מסלולי השקעה תלויי גיל, בהתאם להוראות חוזר מסלולי ההשקעה.

מסלול ההשקעה הכללי, שהיה קיים בקרן עד ליום 31 בדצמבר, 2015, נסגר. עמיתי הקרן פוצלו בהתאם לגילם ביום הפיצול, אלא אם בחרו אחרת.

מסלולי ההשקעה בקרן הם

- אלטשולר שחם פנסיה כללית - מסלול לבני 50 ומטה
- אלטשולר שחם פנסיה כללית - מסלול לבני 50 עד 60
- אלטשולר שחם כללית מקיפה - מסלול לבני 60 ומעלה

בנוסף במועד זה נפתח מסלול השקעה נוסף בקרן -אלטשולר שחם פנסיה כללית מסלול בסיסי למקבלי קצבה.

2. שינויים צפויים

עבור כל המוצרים המפורטים לעיל צפויים השינויים הבאים:

- עם כניסת המוצר החדש, קופת גמל להשקעה והשקת תוכנית חסכון לכל ילד של המוסד לביטוח לאומי, מקבלות קופות הגמל את מירב תשומת הלב בשנה הקרובה ומהוות עניין מרכזי בפעילות הפיננסית היומיומית של האנשים המעוניינים באלטרנטיבת חסכון לעצמם ולילדיהם. הנתונים מראים כי המתוג אלטשולר שחם מתחזק בעקבות פרסום המוצרים באמצעים השונים על ידי משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי ובשל כך אנו צופים כי יחול גידול משמעותי בכמות העמיתים שיצטרפו לחברה.
- המשך גידול אורגני המבוסס על המתואר בפסקה הקודמת וכן גיוס עמיתים חדשים ועודף הפקדות על משיכות של עמיתים קיימים.
- איחוד חשבונות לעמיתים פעילים בקרנות הפנסיה שהחל במהלך השנה וצפוי להמשיך במהלך השנה הקרובה במספר פעימות צפוי להגדיל את יתרת החוסכים בקרן הפנסיה.
- במהלך שנת 2017, עתיד להשתנות מודל תגמול הסוכנים בהמשך להוראות הממונה על שוק ההון. עדכון מודל התגמול מהווה נקודת תפנית חשובה באופן תשלום עמלות ההפצה לגורם שיווק מרכזי עבור כלל השוק.

עבור קופות גמל לחסכון, קופות גמל לתגמולים, קרנות השתלמות וקופות גמל אישיות לפיצויים:

- שינויים רגולטורים כגון הטבות מיסוי על מכירת דירה שלישית, קביעת הליך תחרותי לקביעת קופת ברירת מחדל, והעברת יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים מהווים שינוי מהותי בתהליכי העבודה וקובעים הזדמנות עסקית להרחבת הפעילות לכל סוגי קופות הגמל. ובכך להגדיל את היקף הנכסים המנוהלים.

עבור קרנות פנסיה חדשות:

- שינויים רגולטורים בנוגע לבחירת קופת גמל, במסגרתו נבחרו שתי קרנות פנסיה כברירת המחדל של המדינה וקביעת הצורך בהליך תחרותי לבחירת קרן פנסיה ברירת מחדל על ידי מעסיקים עדיין משפיעים על שוק קרנות הפנסיה החדשות באופן משמעותי ושינויים בהוראות עדיין מתקבלים מהרגולטור ותהליכי העבודה משתנים יחד.
- חיוב עצמאים להפקיד לקרנות הפנסי מייצר קרקע פוריה להרחבת פעילות קרנות הפנסיה מול עצמאים ועוסקים קטנים.

3. מוצרים חדשים:

החל מיום 15 בנובמבר, 2016 החלה לשווק החברה את מוצר קופת גמל להשקעה. קופת גמל זו אינה כוללת מרכיב סיכון ביטוחי ומשמשת לצורך חיסכון כספי, לכל טווח ולכל מטרה בכפוף לתקנון החברה.

תחום חיסכון תפס תאוצה בשנים האחרונות כאפיק השקעה אלטרנטיבי לחוסכים במשק. ניתן להפקיד לקופת הגמל באופן שוטף ו/או באופן חד פעמי, ללא מגבלה לסכום הפקדה מינימלי עד לסכום של 70,000 ש"ח לשנה.

המוצר מיועד לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי או למוטביו מכספים שנצברו לזכותו בקופת הגמל. הכספים נזילים וניתן למשוך את חלקם ו/או מלואם בכל עת, בכפוף למס רווח ריאלי בשיעור של 25%. היתרון המובהק של המוצר על פני אלטרנטיבות חיסכון

אחרות הוא האפשרות למשוך את הכספים כקצבה חודשית לאחר גיל 60 וכך להנות מפטור מלא ממס. נכון למועד הדו"ח, בקופת הגמל המנוהלת על ידי החברה, ישנם 5 מסלולי השקעה שונים המאפשרים לחוסך להשקיע את כספו בהתאם לרמת הסיכון המתאימה עבורו.

למעשה אין שוק עיקרי בתחום פעילות מאחר והמוצר יכול להיות רלוונטי עבור כלל האוכלוסייה ללא תלות במעסיק או במגזר, בין היתר, מאחר ואין מינימום להפקדה והכספים נזילים בכל עת.

4. להלן פירוט אודות המוצרים והשירותים של החברה:

א. נתונים כלליים

שנת 2016:

סך הכל	קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					מקיפה	כללית	
							מספר עמיתים:
192,336	1,299	-	142,124	37,372	516	11,025	פעילים
163,308	-	1,922	77,536	77,727	1,058	5,065	לא פעילים
							מקבלי קצבה:
							פנסיונרים:
6	-	-	-	-	1	5	זקנה
22	-	-	-	-	-	22	שארים
6	-	-	-	-	-	6	נכות
34	-	-	-	-	1	33	סה"כ
							מספר חשבונות עמיתים:
206,857	1,341	-	144,709	49,266	516	11,025	פעילים
330,010	-	2,155	157,897	163,835	1,058	5,065	לא פעילים
							נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
14,864,044	188,728	-	10,568,862	3,376,725	17,303	712,426	פעילים
26,126,082	-	1,099,874	11,113,678	13,789,002	16,897	106,631	לא פעילים
							בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:
5,266	-	-	-	-	93	5,173	זקנה
-	-	-	-	-	-	-	שארים
-	-	-	-	-	-	-	נכות
							נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
1,873,810	216,597	-	454,832	1,120,173	1,726	80,482	דמי גמולים משוונתים עבור מצטרפים חדשים
4,061,069	188,950	-	2,581,335	1,122,776	7,287	160,721	תקבולים מדמי גמולים

3,384,073	199	49,145	1,612,081	1,566,631	1,820	154,197	העברות צבירה לקופה/לקרן
(3,546,835)	(199)	(36,817)	(1,849,221)	(1,604,261)	(2,284)	(54,053)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
							תשלומים:
(1,543,458)	(60)	(52,122)	(1,046,539)	(432,482)	(1,530)	(10,725)	פדיונות
-	-	-	-	-	-	-	אחרים
							תשלומים לפנסיונרים:
(85)	-	-	-	-	(3)	(82)	פנסיית זקנה
(326)	-	-	-	-	-	(326)	פנסיית נכות
(365)	-	-	-	-	-	(365)	פנסיית שארים
1,393,932	338	43,757	725,572	586,443	1,009	36,813	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
							דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
307,537	16	6,910	170,697	127,611	265	2,038	פעילים ולא פעילים
23	-	-	-	-	-	23	מקבלי קצבה
9,461	8	-	-	4,157	210	5,086	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
							שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.79%	-	0.84%	0.79%	0.87%	0.31%	פעילים
	-	0.65%	0.81%	0.77%	0.87%	0.31%	לא פעילים
		-	-	-	0.29%	0.48%	מקבלי קצבה
	-	-	-	0.49%	3.10%	3.27%	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
							שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.31	0.01	0.04	0.04	0.04	0.12	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.04	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.00	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.01	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.00	בגין השקעות לא סחירות
0.63	0.00	0.10	0.12	0.14	0.11	0.16	עמלות ניהול חיצוני
0.07	0.00	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	עמלות אחרות
0.644	0.00	0.104	0.127	0.139	0.114	0.160	הוצאות מוגבלות
							שיעור עודף/גרעון אקטוארי (באחוזים):
0.32%	-	-	-	-	0.03%	0.29%	עמיתים/מבוטחים
(0.58%)	-	-	-	-	0.03%	(0.61%)	פנסיונרים

שנת 2015:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						מספר עמיתים:
191,194	-	142,860	39,989	454	7,891	פעילים
143,860	1,937	63,887	74,089	733	3,214	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						פנסיונרים:
2	-	-	-	-	2	זקנה
6	-	-	-	-	6	שארית
5	-	-	-	-	5	נכות
13	-	-	-	-	13	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
211,390	-	149,726	53,319	454	7,891	פעילים
319,660	2,288	142,961	170,464	733	3,214	לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
13,738,329	-	9,848,888	3,409,111	13,776	466,554	פעילים
23,508,549	1,095,909	9,810,424	12,517,509	14,200	70,507	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה-פנסיונרים:
2,605	-	-	-	-	2,605	זקנה
-	-	-	-	-	-	שארית
-	-	-	-	-	-	נכות
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
807,462	-	432,986	324,508	2,187	47,781	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
3,095,541	-	2,396,947	582,308	5,948	110,338	תקבולים מדמי גמולים
5,568,503	112,453	2,926,955	2,423,279	3,182	102,634	העברות צבירה לקופה/לקרן
(3,045,917)	(53,585)	(1,527,240)	(1,441,306)	(949)	(22,837)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
						תשלומים:
(1,273,379)	(69,615)	(854,280)	(340,786)	(2,743)	(5,955)	פדיונות
-	-	-	-	-	-	אחרים
						תשלומים לפנסיונרים:
(66)	-	-	-	-	(66)	פנסיית זקנה
(201)	-	-	-	-	(201)	פנסיית נכות
(240)	-	-	-	-	(240)	פנסיית שארית

387,856	20,190	163,543	197,977	48	6,098	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
294,389	7,593	158,826	126,236	229	1,505	פעילים ולא פעילים
15	-	-	-	-	15	מקבלי קצבה
8,104	-	-	3,995	180	3,929	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
-	0.86%	0.82	0.89%	0.33%		פעילים
0.67%	0.83%	0.79	0.89%	0.33%		לא פעילים
-	-	-	-	0.50%		מקבלי קצבה
-	-	0.72%	3.08%	3.56%		שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
						שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.29	0.04	0.04	0.04	0.11	0.06	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.027	0.004	0.003	0.003	0.014	0.003	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.043	0.01	0.01	0.01	0.003	0.01	בגין השקעות לא סחירות
0.45	0.09	0.07	0.08	0.12	0.09	עמלות ניהול חיצוני
-	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
0.487	0.0951	0.0795	0.091	0.118	0.104	הוצאות מוגבלות
						שיעור עודף גרעון/ אקטוארי (באחוזים):
(0.1003%)	-	-	-	-	(0.1003%)	עמיתים/ מבוטחים
(0.1003%)	-	-	-	-	(0.1003%)	פנסיונרים

שנת 2014:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
						מספר עמיתים:
163,814	-	120,241	37,589	345	5,639	פעילים
126,505	1,866	52,558	69,353	585	2,143	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						פנסיונרים:
1	-	-	-	-	1	זקנה
3	-	-	-	-	3	שארית
-	-	-	-	-	-	נכות
4	-	-	-	-	4	סה"כ
						מספר חשבונות עמיתים:
176,187	-	122,668	47,535	345	5,639	פעילים
271,505	2,113	115,262	151,402	585	2,143	לא פעילים
						נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):
11,269,407	-	8,043,069	2,909,789	10,077	306,472	פעילים
21,233,400	1,086,468	8,500,318	11,595,359	12,413	38,842	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה-פנסיונרים:
2,658	-	-	-	-	2,658	זקנה
-	-	-	-	-	-	שארית
-	-	-	-	-	-	נכות
						נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
551,255	-	421,496	91,602	2,409	35,748	דמי גמולים משונות עבור מצטרפים חדשים
2,277,986	-	1,880,729	314,871	5,169	77,217	תקבולים מדמי גמולים
7,004,746	133,151	3,625,305	3,176,294	1,929	68,067	העברות צבירה לקופה/לקרן
(2,127,070)	(72,072)	(1,016,962)	(1,023,965)	(2,392)	(11,679)	העברות צבירה מהקופה/מהקרן
						תשלומים:
(1,063,235)	(67,309)	(704,455)	(287,360)	(172)	(3,939)	פדיונות
					-	אחרים
						תשלומים לפנסיונרים:
(43)	-	-	-	-	(43)	פנסיית זקנה
(33)	-	-	-	-	(33)	פנסיית נכות
(117)	-	-	-	-	(117)	פנסיית שארית

1,226,713	50,952	588,574	576,752	591	9,844	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
						דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
245,463	7,491	127,257	109,556	180	979	פעילים ולא פעילים
3	-	-	-	-	3	מקבלי קצבה
7,448	-	-	4,405	155	2,888	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
						שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
-	0.88%	0.84%	0.91%	0.35%		פעילים
0.70%	0.84%	0.80%	0.91%	0.35%		לא פעילים
-	-	-	-	0.50%		מקבלי קצבה
-	-	1.49%	2.99%	3.75%		שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
						שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
0.57	0.07	0.07	0.07	0.25	0.11	עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
0.01	-	-	-	0.01	-	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
0.11	0.02	0.03	0.02	0.01	0.03	בגין השקעות לא סחירות
0.13	0.03	0.02	0.03	0.02	0.03	עמלות ניהול חיצוני
-	-	-	-	-	-	עמלות אחרות
0.17	0.04	0.03	0.04	0.02	0.04	הוצאות מוגבלות
						שיעור עודף גרעון/ אקטוארי (באחוזים):
0.0025%	-	-	-	-	0.0025%	עמיתים/ מבוטחים
(0.0732%)	-	-	-	-	(0.0732%)	פנסיונרים

ב. מידע בדבר חשבונות לא פעילים ומנותקי קשר

שנת 2016:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלתמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
1,869	-	1,028	819	4	18	מספר חשבונות
49,698	-	13,847	35,227	167	457	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
329	-	113	215	-	1	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	-	0.43%	0.72%	1.03%	0.35%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
72,487	405	29,097	39,235	795	2,955	מספר חשבונות
183,533	1,023	83,435	90,255	1,486	7,334	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
1,614	31	687	858	13	25	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	1.30%	0.96%	0.89%	0.87%	0.31%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2015:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלתמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
5,118	-	2,615	2,498	-	5	מספר חשבונות
136,249	-	36,896	99,288	-	65	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
104.23	-	32	72	-	0.23	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	-	1.22%	0.87%	-	0.36%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
89,699	384	37,414	47,301	709	3,891	מספר חשבונות
232,695	977	106,202	112,483	1,680	11,353	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
214	1	85	85	14	29	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	1.33%	0.99%	0.90%	0.89%	0.3%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

שנת 2014:

סך הכל	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		חשבונות מנותקי קשר:
				מקיפות	כלליות	
9,540	-	4,768	4,767	3	2	מספר חשבונות
341,230	-	97,785	243,405	31	9	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
288.36	-	95	193	0.32	0.04	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	-	1.39%	0.97%	1.05%	0.5%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
81,059	363	31,113	46,313	531	2,739	מספר חשבונות
202,657	892	83,541	108,997	1,257	7,970	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
184	1	70	84	9	20	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
-	1.37%	1.07%	0.93%	0.9%	0.35%	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים

ג. מידע בדבר שיעור דמי הניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין

לשנים 2014-2016:

קופת גמל להשקעה	קופות מרכזיות לפיצויים	קרנות השלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):
				מקיפות	כלליות	
1.05%/4%	2%	2%	1.05%/4%	1.05%/4%	0.5%/6%	פעילים
						לא פעילים:
0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	0.3%	מנותקי קשר
-	-	-	-	-	-	אחר
-	-	-	-	0.5%	0.5%	מקבלי קצבה

ההוראה הרגולטורית החלה על המוצרים המפורטים לעיל בנוגע לשיעור דמי הניהול הינה תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב – 2012. תקנות אלו קובעות את דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה ומהפקדות בקופות הגמל וקרנות הפנסיה ואת דמי הניהול המירביים שניתן לגבות מיתרה צבורה בקרנות השתלמות ובקופות מרכזיות לפיצויים.

להלן הסבר לגבי התפתחויות ושינויים שחלו בקופות הגמל וקרנות הפנסיה במהלך התקופות:

- מצטרפים חדשים: מספר העמיתים החדשים ממשיך לגדול כפי שהיה בשנים קודמות, אפשר להבחין בגידול במספר העמיתים החדשים בכל מוצרי החברה, כאשר, בקרן הפנסיה המקיפה שיעור הגידול הינו הגדול ביותר.
- פדיונות: ניתן לראות שבשנים האחרונות חלה עליה בסכום הפדיונות, אולם שיעור הפדיונות עלה ביחס זהה לשיעור העלייה ביתרת הנכסים המנוהלים.
- דמי ניהול מצבירה: בעקבות מגמת ירידת דמי הניהול הקיימת בשוק כבר מספר שנים באופן רוחבי לגבי כל המוצרים, ניתן לראות ירידה של שיעור דמי הניהול בשנת 2016 לעומת שנת 2015.

ב. תחרות

- ענף קופות הגמל והפנסיה מאופיין בתחרות ענפה. מתחריה המרכזיים של החברה הינם בתי ההשקעות וחברות הביטוח כגון: הראל חברה לביטוח, מנורה חברה לביטוח, כלל חברה לביטוח, פסגות גמל ופנסיה, אקסלנס נשואה גמל ילין לפידות ודש מיטב גמל ופנסיה.
- שינויים גולטורים שנערכו לאורך השנים האחרונות וביניהם: תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל שנכנס לתוקף בינואר 2008, תקנות הניוד שנכנסו לתוקף באוקטובר 2008 ולאחרונה קביעת הליך תחרותי לבחירת קופת ברירת מחדל, כללים לתפעול מוצר פנסיוני, איחוד חשבונות לעמיתים פעילים בקרנות הפנסיה והוספת מוצר חדש קופת גמל להשקעה הגבירו באופן משמעותי את התחרות בין הגורמים השונים: חברות ביטוח, חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה וכי"ב.
- תנאי התחרות השוררים בשוק קופות הגמל וקרנות ההשתלמות הינם תנאים דינמיים בשל יכולת הניוד של הכספים בין הגופים המנהלים קופות גמל במשק. בשנה האחרונה חלה התגברות בפעילות מחלקות השימור לשם מניעת נידוד כספים באופן המסתמן כאגרסיבי. נכון למועד הדוח, החברה הינה השלישית בגודלה ומחזיקה בנתח שוק של כ- 10% מסך הנכסים המנוהלים בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות.
- כניסת המוצר קופת גמל להשקעה הגבירה את אופי התחרות בין קופות הגמל שכן המוצר החזיר את אופציית החסכון הטהור והנזיל באופן המאפשר לציבור החוסכים להצטרף לקופות הגמל ללא הקצבת סכום מינימלי ולהנות מניהול השקעות מקצועי ומתשואות קופות הגמל.
- שוק הפנסיה מאופיין בתחרות נמוכה בשל היותו שוק ריכוזי, בעל מבנה הפצה ייחודי הכולל הסדרים פנסיונים רחבים בין מעסיקים לבין הקרנות הגדולות. נכון למועד הדוח, החברה ממוקמת במקום התשיעי (מתוך עשר) מבין הגופים המנהלים קרנות פנסיה עם נתח שוק הקטן מ- 1% מסך הנכסים המנוהלים בקרנות הפנסיה החדשות. על אף האמור לעיל, נראה כי כניסתה לתוקף של רפורמת "קרן ברירת מחדל" תגביר את רמת התחרות בענף.

דרכים עיקריות להתמודדות עם התחרות

על מנת לשמור על תיק הלקוחות הקיים ולהרחיבו, החברה פועלת למניעת מעבר של מבוטחיה לקרנות הפנסיה המתחרות, לקופות גמל וחברות ביטוח אחרות, מגייסת לקוחות חדשים, מדגישה את יתרונותיה על פני המתחרים.

החברה פועלת לחיזוק והידוק הקשרים הקיימים עם כל מערך ההפצה הקיים ועל הרחבתו. בנוסף, בשל אופי שוק הפנסיה כפי שתואר לעיל, החברה מפנה משאבים שיווקיים ופרסומיים לשם הגברת המודעות למוצר קרנות הפנסיה בין היתר על ידי התמודדות במכרזים, השתתפות בכנסים של מעסיקים והרחבת ערוץ ההפצה הישיר.

בתחילת שנת 2017 עם השקת תוכנית חסכון לכל ילד עלתה המודעות לחסכון בקרב כלל אזרחי מדינת ישראל וכניסתה של החברה כאחת מהיצרנים המציעים קופות גמל כחלק מתוכנית חסכון לכל ילד חיזקה את המותג "אלטשולר שחם" באופן אורגני.

בניהול ההשקעות שומרת החברה על יציבות לאורך זמן ותשואות גבוהות ונוקטת מדיניות אשר מבטאת יחס סיכוי - סיכון הולם לצרכי לקוחותיה, הן על ידי פיזור גיאוגרפי והן על ידי פיזור ענפי.

פרסום - החברה משקיעה בערוצי מדיה שונים לטובת חיזוק המותג ובידול החברה לגבי אופן פעילותה ואופן החשיפה.

הרחבה משמעותית של התקשרות עם סוכנים ומנהלי הסדר - בתקופת הדו"ח המשיכה מגמת הרחבת ההתקשרות מול גורמי שיווק שונים המתמחים בפעילות פנסיונית וכן הורחבה הפעילות מול חלק מהבנקים המייעצים.

ג. לקוחות

לחברה פיזור לקוחות רחב. לא קיים לקוח או קבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, שהכנסותיה ממנו מהוות 10% ומעלה מסך ההכנסות של החברה. כמו כן, לא קיים לקוח שהכנסים המנוהלים עבורו מהווים 1% ומעלה מסך הנכסים. החברה אינה תלויה בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות או בקבוצת לקוחות שצורפה באמצעות הסדר עם מעסיק, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

להלן נתונים אודות לקוחות החברה לפי מוצריה:

קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים

גיל ממוצע של עמיתי קופות הגמל ירד מ- 59.4 שנים בשנת 2015 ל- 53.7 שנים בשנת 2016. בשנים 2015 ו-2015 נפדו 432 מיליוני ש"ח ו- 374 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 2.55% וכ- 2.235% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2016, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 5.89 שנים לעומת 5.34 שנים בשנת 2015.

קרנות השתלמות

גיל ממוצע של עמיתי קרנות ההשתלמות ירד מ- 54.5 שנים בשנת 2015 ל- 46.8 שנים בשנת 2016. שיעור הפדיונות מיתרת הצבירה הממוצעת, עלה בשנה האחרונה.

בשנים 2015 ו- 2015 נפדו 1,046 מיליוני ש"ח ו- 876 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ- 4.86% וכ- 4.44% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה.

בשנת 2016, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 3.44 שנים לעומת 2.99 שנים בשנת 2015.

קופת גמל להשקעה

גיל ממוצע של עמיתי קופת הגמל להשקעה בשנת 2016 הינו 43.5 שנים. שיעור הפדיונות מיתרת הצבירה הממוצעת עמד על 0.06 מיליוני ש"ח המהווים כ-0.09%. בשנת 2016, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 0.13 שנים.

קופות מרכזיות לפיצויים

בשנים 2016 ו- 2015 נפדו 52 ו-80 מיליוני ש"ח בהתאמה המהווים כ-4.74% וכ-8% מיתרת הנכסים הממוצעת בהתאמה. בשנת 2016, ממוצע ותק של עמיתים עמד על 7.47 שנים לעומת 6.62 שנים בשנת 2015.

קרנות פנסיה חדשות

הרוב המכריע של המבוטחים בקרנות הפנסיה שבניהול החברה הינם שכירים, המועסקים על - ידי מעסיקים שונים והיתר מבוטחים עצמאים.

פנסיה מקיפה

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה המקיפה, נכון לסוף שנת 2016 הינו 16,090 מתוכם 11,025 מבוטחים פעילים.

גיל ממוצע של עמיתי קרן פנסיה מקיפה נשאר לעמוד ללא שינוי על 35 שנים בשנת 2016. סך הפדיונות בקרן המקיפה במהלך שנת הדוח הינם כ-11 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות עומד על 1.3% מסך יתרת הנכסים המנוהלים. בשנת 2015, עמד סך הפדיונות על סכום של כ-6 מיליוני ש"ח ושיעור הפדיונות היה 1.1%. בשנת 2016 ממוצע ותק של עמיתים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו שנתיים לעומת 2.2 שנים בשנת 2015.

פנסיה כללית

מספר המבוטחים בקרן הפנסיה הכללית, נכון לסוף שנת 2016 הינו 1,568 מתוכם 511 מבוטחים פעילים.

גילם הממוצע של עמיתי הקרן עומד בסיום שנת 2016 על 42 שנים. סך הפדיונות בשנת 2016 עמד על כ-1.5 מיליוני ש"ח המהווים כ-4.4% מיתרת הנכסים המנוהלים. בשנת 2016, ממוצע ותק של עמיתים פעילים מיום הצטרפותם לקרן ועד יומם האחרון הינו 2.3 שנים לעומת 2.6 שנים בשנת 2015.

חלק ג: מידע נוסף ברמת כלל החברה

א. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

על החברה חלות הוראות הדין החלות על חברות מנהלות קופות גמל קרנות השתלמות קרנות פנסיה וקופות מרכזיות לפיצויים, לרבות ההוראות לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 המסדיר את אופן רישויים ופעולתם של חברות מנהלות ואופן הפיקוח עליהם, תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) תשכ"ד-1964 המסדירות את ההתנהלות השוטפת של קופות הגמל, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005 המסדיר את חובותיו של בעל רשיון לשיווק וייעוץ פנסיוני, תקנות שונות מכוח החוקים האמורים וכן הוראות הממונה על אגף שוק ההון כפי שהן מתפרסמות מעת לעת. פעילות החברה מפוקחת על ידי הממונה על אגף שוק ההון. על החברה חלים חוקים, תקנות, צווים והוראות הממונה הקשורים לתחומי פעילותה. להלן תמצית החקיקה שפורסמה בתקופת הדו"ח ואשר צפויה להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים נמוכים), התשע"ו-2016
התקנות מאפשרות משיכת כספים מחשבונות בקופות גמל בעלי סכומים נמוכים בכפוף לתנאים הקבועים בהוראות אלו. החברה ערוכה ליישום התקנות.
- חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016
החוק קובע הוראות בנוגע לתנאי כהונתו או העסקתו של נושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי כאשר ההתקשרות עימו כוללת תגמול שההוצאה החזויה שלו צפויה לעלות על 2.5 מיליון ש"ח בשנה.
- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 15), התשע"ו-2016
החוק קובע הוראות לעניין מוצר חיסכון חדש הנקרא "קופת גמל להשקעה". מדובר בקופת גמל המיועדת לתשלום סכום הוני לעמית עצמאי או למוטביו. נקבעה תקרת הפקדה לקופת גמל להשקעה הגובה 70,000 ש"ח לכל שנת כספים. משיכת כספים הונית מקופת גמל להשקעה תחויב בתשלום מס על הרווחים בשיעור של 25% ואילו משיכת כספים מקופת גמל להשקעה בדרך של קצבה חודשית תהיה פטורה ממס.
- תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), תשע"ז-2016
בתקנות נקבעו הוראות לעניין אופן ניהול חשבונות בקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד לרבות אופן בחירת הגוף המנהל, ההפקדות לקופה זו, בחירת מסלול השקעה, העברת כספים בין קופות ומסלולים, משיכת כספים מהקופה, משיכת כספים בעת פטירה וכד'.
- צו הביטוח הלאומי (סכום החיסכון הנוסף), התשע"ו-2016

בצו נקבע כי ניתן יהיה להעביר לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד סכום נוסף (על הסכום אשר יופקד על ידי ביטוח לאומי) בסך של 50 ש"ח בחודש אשר יופחת מתוך קצבת הילדים, ככל שהורה הילד יבחר בכך.

- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ו-2016
נקבע כי עמלת ההפצה לא תחושב בזיקה לשיעור דמי הניהול שהחברה המנהלת תגבה מעמית. כן נקבע כי חישוב עמלת ההפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול יהווה עבירה פלילית שניתן בגינה לגזור עונש מאסר של שנה או קנס, וזאת בנוסף לאפשרות להטיל עיצום כספי.
התיקון יכנס לתוקפו ביום 1 באפריל, 2017. בנוסף, הובהר שהסנקציה הפלילית (והסנקציה המנהלית של עיצום כספי) לא תחול על עמלת הפצה המשתלמת בשל הצטרפות עמית לקופת גמל ערב יום 1 באפריל, 2017.

להלן עיקרי החוזרים שפורסמו בתקופת הדו"ח ואשר צפויים להשפיע מהותית על הדוחות הכספיים של החברה:

- הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות (2016-9-3)
החוזר מבטל את הוראות החוזר הקודם בנושא ומתקן את הוראותיו. החוזר עדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי, הכלולים בדוח התקופתי השנתי.
- הוראות לעניין בחירת קופת גמל (2016-9-6 ו-2016-9-8)
החוזר קובע הוראות לעניין אופן בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופות גמל אשר מצרפת לשורותיה עמיתים שמפקידים לעובדם על אף שעובד לא בחר קופת גמל.
- איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות-הוראת שעה (2016-3-3)
החוזר קובע הוראות ליישום הוראת השעה בחוק קופות הגמל לעניין איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים. בין הנושאים המוסדרים בחוזר: משלוח הודעות לעמיתים על כוונה להעביר את פרטיהם לממונה ועל כוונה להעביר את כספיהם, העברת מידע לממונה לגבי עמיתים, קבלת מידע מהממונה לגבי עמיתים פעילים והעברת הכספים בפועל.
- חוזר "דוח תקופתי של חברות מנהלות - הבהרה" (2016-13126)
החוזר מפרט הבהרות בנוגע למידע והנתונים אשר נדרש להציג בטבלאות (כגון: הצגת שלוש תקופות דיווח (כל תקופה היא תקופה מצטרפת מתחילת השנה ועד לסוף אותו הרבעון); הצגת מספרי השוואה (הסכום המקביל ברבעון המקביל בשנת הדיווח הקודמת ובשנת הדיווח הקודמת כולה); הצגת שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים והפקדות באחוזים במונחים שנתיים; היעדר הצורך להציג שיעור הוצאות ישירות ממוצע בדוח רבעוני).
- חוזר "כללים לתפעול מוצר פנסיוני" (2016-10-6) והתיקונים לחוזר (2016-10-11), (2016-10-15)

מטרת החוזר היא לקבוע הוראות לעניין אופן ביצוע הוראות סעיף 3(ב) לחוק הייעוץ, בו נקבעו התנאים בהם עוסק בשיווק פנסיוני או גוף קשור בו, יהיו רשאים לתת שירותי תפעול למעסיק שעבור עובדיו הם נותנים שיווק פנסיוני, ובפרט קובע חובה על אותם סוכנים לגבות דמי סליקה חודשיים מהמעסיק. כמו כן נקבע, כי דמי הסליקה יופחתו מעמלת ההפצה המשולמת לסוכן על ידי הגוף המוסדי ובהמשך יופחתו דמי הניהול שמשלם העובד בשיעור הפחתת עמלת ההפצה כאמור. החוזר מפרט, בין היתר, את אופן ומועד הפחתת עמלת ההפצה לסוכן ודמי הניהול לעובד, מתכונת הדיווח לגוף המוסדי לצורך הפחתת דמי הניהול שישלם העובד ואופן הצגת המידע. התיקונים לחוזר דחו את מועדי התחילה של הדיווח.

• חוזר "הוראות לענין זכויות וחובות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה" (2016-3-4)

במסגרת חוזר זה נקבע נוסח תקנון אחיד של קרן פנסיה מקיפה, כאשר חברה מנהלת רשאית לקבוע הוראות נוספות או שונות באישור הממונה. בנוסף נקבעו הוראות מעבר המתייחסות, בין היתר, לעמיתים קיימים. על החברה להודיע בכתב לעמיתים על עדכון התקנון במועד הדיווח השנתי לעמיתים העוקב למועד עדכון תקנון הקרן. יש להגיש את התקנון לאישור הממונה עד ליום 1 בספטמבר, 2017. כניסתו לתוקף של התקנון הינה מיום 1 בינואר, 2018.

• חוזר "קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד" (2016-9-20)

במסגרת החוזר נקבעו הוראות הנוגעות לאופן ניהול קופות גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, לרבות בעניין מסלולי ההשקעה אשר יהיו בקופות, מתן הודעות להורים באשר לצירוף ילדם לקופה, מתכונת הדוחות השנתיים שעל החברה המנהלת לשלוח לעמיתה, הוראות בדבר העברת כספים בין הקופות ומשיכת כספים מהקופות.

• חוזר מס הכנסה מס' 7/2016 "יתרות צבורות בקופה מרכזית לפיצויים"

מדובר בחוזר שמטרתו להסדיר ולקבוע כללים להעברת כספים ולשימוש בכספים הצבורים בקופות המרכזיות לפיצויים. החוזר מחייב שינוי של התהליכים התפעוליים במשיכת כספים מקופה מרכזית לפיצויים ובהעברתם לרכיב פיצויים על שם עובדי המעסיק. בפועל, מדובר בתהליך פירוק ופיצול של קופות מרכזיות לפיצויים לקופות אישיות לפיצויים על שם העובדים.

• תיקון לתקנון תקני לקופת גמל להשקעה (2016-24640)

מדובר על תיקון שבוצע בעקבות אישור חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016 (שכינוי חוק ההסדרים), לפיו עמית רשאי להפקיד לקופת גמל להשקעה, עד ליום 31 בדצמבר, 2017, סכום שלא יעלה על 2.5 מיליון ש"ח או סכום שלא יעלה על סך התמורה שהתקבלה עבור מכירות דירות (הנמוך מבניהם), בכפוף לתנאים שייקבעו בחוק קופות הגמל (כולל אישור מרשות המיסים).

• הקלות בדיווחים לקופות גמל קטנות (2017-2-1)

נקבע כי חברה מנהלת תהיה פטורה מעריכת דוח תקופתי שנתי לגבי קופת גמל קטנה שבניהולה. כמו כן נקבע, כי יראו קופת גמל להשקעה כקופת גמל קטנה לעניין פטור מעריכת דוח תקופתי שנתי לשנת 2016, ויחולו על דיווח לממונה לגבי קופה כאמור התיקונים בהוראות החוזר המיוחד (בשינויים המחויבים).

ב. חסמי כניסה ויציאה

חסמי כניסה

- דרישות ההסדר התחיקתי לענין הון עצמי וקיום ביטוחים לצורך הקמה וניהול של חברה המנהלת קופות גמל וקרנות פנסיה מהווים חסמי כניסה מהותיים בענף.
- דרישות עמידה בהוראות הרגולציה, כמפורט בסעיף א' לעיל, מהוות גם הן חסמי כניסה מהותיים בענף.
- לצורך ניהול חברה לניהול קופות גמל וקרנות פנסיה נדרש כוח אדם מיומן, מקצועי ואיכותי וכן נדרשים בעלי תפקידים ספציפיים לשם עמידה בדרישות ההסדר התחיקתי החל (כגון מנהל מערכות מידע, קצין אשראי, מנהל אבטחת מידע, מבקר פנים, ממונה אכיפה מנהלית וכו').
- מיתוג ומוניטין מהווים גם הם חסמי כניסה לשוק בשל התחרות הגוברת והולכת בין היצרנים השונים, לצד צמצום מספר הגופים הפועלים בשוק.

חסמי יציאה

דרישות הממונה על שוק ההון בכל הנוגע להעברת פעילות החברה לגוף אחר, לרבות מגבלות המוטלות על בעלי שליטה לצורך קבלת היתר שליטה, מהוות חסם יציאה.

מגבלות הכלולות בהיתר שליטה

החברה מוחזקת בשיעור של 100% על ידי אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ אשר מוחזקת כמפורט בתרשים האחזקות של החברה (סעיף א בפרק 1).
ביום 7 בדצמבר, 2016 ניתן לבעלי השליטה בחברה (המפורטים בסעיף א לפרק 1) היתר מתוקן לשליטה והחזקת אמצעי שליטה בחברה ע"י הממונה.
היתר השליטה המתוקן ניתן לאור רכישת מניות אלטשולר שחם בע"מ, אשר הוחזקו בידי שירז דש השקעות בע"מ, על ידי גילעד אלטשולר החזקות בע"מ, קלמן שחם החזקות בע"מ ורוני בנין בר (בנאמנות עבור דני בר וגלי בר וילף) (להלן: "בעלי המניות הקיימים"), בסכום של כ- 210 מיליון ש"ח. השלמת עסקת רכישת המניות כאמור בוצעה ביום 8 בדצמבר, 2016.
היתר השליטה כולל הוראות לעניין שמירת שיעור ההון העצמי של החברה, מגבלות לעניין מכירת אחזקות והנפקת אמצעי שליטה בשרשרת השליטה והוראות דיווח לממונה.
לממונה מערך שיקולים רחב למתן רישיון מבטח ו/או היתר שליטה במבטח.

ג. גורמי ההצלחה קריטיים

להערכת הנהלת החברה גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום פעילות הקופות והקרנות, הינם:

- ביצועים עודפים בתחום ניהול ההשקעות ביחס לחברות מנהלות אחרות.
- פעילות שיווקית באמצעות משווקים פנסיונים אשר מועסקים על ידי החברה וכן על ידי סוכני ביטוח פנסיונים ובנקים מייעצים.
- מערך שירות לקוחות מקצועי שנותן מענה הן לעמיתים והן לכלל ערוצי ההפצה.
- אתר אינטרנט מעודכן שמספק מענה ללקוחות ולסוכני החברה.
- ניהול פעילויות תפעוליות שוטפות ברמה גבוהה, תוך מתן מענה מהיר למעסיקים וללקוחות החברה.
- תגובה מהירה להתרחשויות ושינויים בשווקים הן בהשקעות והן במוצרים.
- מותג בעל ערכים הישגיים ונכסי מותג גבוהים.
- ראשוניות, חדשנות רעיונית וטכנולוגית.

ד. השקעות

החברה מנהלת את השקעותיה בכל אפיק תוך בחינת אינטרס החוסכים וניסיון להתאימן לציפיותיהם שימדדו בטווח הארוך בכפוף להוראות רגולטוריות. הדירקטוריון מתווה את מדיניות ההשקעות של הקופות. ועדת ההשקעות בישיבותיה מקבלת סקירה כלכלית ממנהל ההשקעות המציג גם את תוצאות ביצועי הקופות לתקופה, הרכב החזקות הקופות ונושאים נוספים הדורשים דיווח מעת לעת. הועדה קובעת את הרכב ההשקעות של כל קופה תחת מדיניות ההשקעות שנקבעה ומנחה את מנהל ההשקעות בהתאם. הועדה קובעת את החשיפות לאפיקים העיקריים ומנהל ההשקעות בוחר את ניירות הערך הספציפיים להשקעה במסגרת המדיניות שנקבעה.

ועדת ההשקעות בעלת סמכויות פיקוח, בקרה והתוויות מדיניות. בקר ההשקעות בודק באופן שוטף את התאמת ביצועי מנהל ההשקעות להחלטות הועדה ומדווח לוועדת ההשקעות ולמנהלי החברה, בהתאם לנדרש.

מדיניות ההשקעות מתבססת על ניתוחים מקרו ומיקרו כלכליים של שווקי ההון בארץ ובעולם היות שכך, המדיניות נבדקת ונבחנת מעת לעת על ידי ועדת השקעות ומעודכנת ככל הנדרש. ככלל, משקיעות הקופות במגוון אפיקים כגון: מניות בישראל; מניות בחו"ל; אג"ח מדינה, אג"ח קונצרני, הלוואות בישראל ובחו"ל, נדל"ן, קרנות השקעה לסוגיהן תוך פיזור בינלאומי של תיק ההשקעות ופיזור סקטוריאלי שלו.

מדיניות ההשקעה של קופות הגמל וקרנות הפנסיה בחברה משקפת שאיפה לרווחיות ולהשגת תשואה שתהא גבוהה מתשואת ריבית חסרת סיכון. בנוסף, פעילות ההשקעות מכוונת לניהול סיכונים סבירים ושמירה על נזילות נאותה.

ה. ביטוח משנה

הוראות הממונה מחייבות קרנות פנסיה חדשות לרכוש ביטוח משנה לקרן פנסיה שמספר עמיתיה אינו עולה על 1,500.

על אף שמספר עמיתי הקרן עולה על 1,500 החברה המנהלת בחרה להתקשר בהסכם לרכישת ביטוח משנה עם חברת "Scor Global Life". ביטוח המשנה משולם מכספי עמיתי קרן הפנסיה ומעניק כיסוי של בין 90% עד 100% מהיקף תביעות מוות ונכות שיהיו בקרן הפנסיה.

כאמור, הקרן התקשרה עם חברת הביטוח משנה בינלאומית "Scor Global Life" אשר מדורגת A+ על ידי Standard Poor's. ההסכם עם מבטח משנה נחתם בשנת 2008 לתקופה ראשונה של כ- 3.5 שנים עם הארכות אוטומטיות מובנות בתום כל שנה קלנדריית בכפוף לתנאים המפורטים בהסכם. בתום שנת הדוח חודש ההסכם לשנה קלנדריית נוספת וכן התקבלו על שני הצדדים התנאים בהסכם לשנת 2018.

החברה כפופה למדיניות החיתום של מבטח המשנה ועל פיה מקיימת הליכי חיתום בקרן הפנסיה המקיפה שבניהולה, בשל הכללת כיסויים ביטוחים למקרי מוות ונכות כנגד הכיסוי המוענק בתקנון הקרן המקיפה.

הביטוח מכסה את עמיתי הקרן בכלל מסלולי הביטוח בכל הוראות תקנון הקרן, כלומר שמבטח המשנה משתתף בתביעות על פי התנאים הקבועים בתקנון. יש לציין כי החברה התקשרה עם מבטח המשנה לצורכיה בקרן המקיפה בלבד. לעמיתי הקרן הכללית אין אפשרות למרכיב ביטוחי ולכן הסדרי מבטח המשנה אינם חלים בקרן הכללית.

הכיסוי הביטוחי שניתן ע"י הקרן מכוסה מתוך הפרמיה שנגבית מהעמיתים. פער חיובי מחולק לעמיתים בדרך של הגדלת התשואה ופער שלילי מביא לחלוקת הגרעון לעמיתים בדרך של הקטנת התשואה.

על פי שיקול דעתה של החברה (כאמור בתקנון הקרן) נבחן מצבו הבריאותי של מועמד המבקש בדרך של חתימה על הצהרת בריאות או המצאת מידע אחר כולל המצאת בדיקות רפואיות מסוימות במקרי ביטוח כאלו ואחרים. החברה רשאית, על פי שיקול דעתה, שלא להפעיל את מנגנון החיתום בעיקר בעת הצטרפות של עובדים באמצעות מעסיקיהם, אשר הסכם שנחתם עימם נחשב הסדר לרבים.

ביטוח המשנה שנרכש עבור הקרן שבניהול חברת SCORE הינו מסוג "QUOTA" SHARE כלומר כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה. חלקו של מבטח המשנה מדורג ויחד איתו שייר מדורג: 90% עד רמה של פנסיית נכות חודשית של 5,000 ש"ח, סכום לאירוע שארים של 500,000 ש"ח. כל מה שמעל מכוסה בשיעור של 100%.

החל משנת 2017, חלקו של מבטח משנה הינו 90% לכלל סכום ההיון של התביעה. אין שייר מדורג. גם על התיק הקיים וגם על המצטרפים החדשים.

גם בעת סיום ההסכם העמיתים שהיו מבוטחים אצל מבטח המשנה ימשכו לקבל כיסוי ביטוחי עד לתחילת קבלת קצבה מהקרן או עד עזיבתם את קרן פנסיה.

כמו כן על פי ההסכם מול המבטח הקרן זכאית ל 50% מסכום מסכום הרווח של מבטח משנה. מעת לעת בהתאם לצרכי החברה ולאחר משא ומתן מתווספים נספחים להסכם המקורי אשר בבסיסם הינו שיפור של הסכם המקור. בעיקר מדובר בהרחבה של אפשרויות צרוף עמיתים לקרן הפנסיה במסגרת מגבלות החיתום. בסוף שנת 2016, בנספח האחרון שנחתם, בהמשך לרצונה

של בקשה החברה המנהלת לגידול בכמות העמיתים הוסרה הדרישה של חיתום עיסוקי בקרן. כמו כן, הורחבו אפשרויות קליטת עמיתים ללא חיתום רפואי באמצעים דיגיטליים, צמצום הכמות המינימלית להצטרפות רבים ועוד. להערכת החברה, רכישת ביטוח המשנה תוסיף ליציבות עמיתי הקרן הקיימים וכן המצטרפים.

ו. הון אנושי

נכון ליום 31 בדצמבר, 2016 בחברה המנהלת מועסקים 326 עובדים. מחלקות החברה כוללות:

- מטה החברה: ניהול סיכונים, מחלקת כספים, מחלקה משפטית, משאבי אנוש, ביקורת פנים, מערכות מידע, מחלקת ציות.
- ניהול השקעות הכולל: מחלקת אשראי, מחלקת השקעות מחקר ואנליזה ומחלקת תפעול ובקרת השקעות.
- מחלקת תפעול;
- שירות לקוחות;
- מכירות והפצה;
- מחלקת שיווק ודיגיטל;
- מחלקת תפעול ורכש;

יצוין, כי בחלק מהמחלקות המפורטות לעיל, מועסקים עובדים המועסקים דרך החברות אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ (להלן: "**חברת הביטוח**"), אלטשולר שחם סוכנות ביטוח בע"מ (להלן: "**סוכנות הביטוח**") ואלטשולר שחם בע"מ. כל אחד מעובדי החברה עובר את ההכשרות המתאימות בהתאם לתוכנית ההדרכה בנושאים הנדרשים לצורך מילוי תפקידו לרבות בכל הקשור בחקיקה והסדרה. כל עובדי החברה מועסקים במסגרת הסכמי עבודה אישיים, ולא חלות עליהם הוראות הסכמים כלליים או מיוחדים. לחברה אין תלות מהותית בעובד מסוים ולא קיימות תכניות התייעלות וקיצוצים במצבת העובדים.

נושאי המשרה העיקריים בחברה ותפקידם:

שם	תפקיד
רן שחם	יו"ר הדירקטוריון
יאיר לוינשטיין	מנכ"ל
צפיר זנורי	סמנכ"ל שיווק ומכירות
ר"ח שרון גרשביין	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי
עו"ד אסנת ענתבי	סמנכ"ל, יועצת משפטית
ר"ח שי אהרונ	מבקר פנימי
גונן צדיק	סמנכ"ל תפעול
עוזי דביר*	סמנכ"ל מערכות מידע
עדי גולד	סמנכ"ל שירות לקוחות והפצה
סיגלית רז**	סמנכ"ל משאבי אנוש
לילך הירשהורן	מנהלת סניף צפון
דני ירדני	סמנכ"ל השקעות
לאה פרמינגר	מנהלת השקעות אלטרנטיביות
יוני אופיר	סמנכ"ל אשראי
משה שמעוני	מנהל סיכונים

* ביום 13 באוגוסט, 2016 סיימה גב' מירב פלג-לנדאו את תפקידה כמנהלת מערכות מידע ובמקומה מונה מר עוזי דביר כסמנכ"ל מערכות מידע בחברה.

** ביום 1 בינואר 2016 סיימה דינה ניב את תפקידה ובמקומה מונתה סיגלית רז כסמנכ"לית משאבי אנוש.

לפרטים אודות תגמול נושאי המשרה הבכירה ומדיניות התגמול, ראה סעיף ד' לחלק ד' להלן.

ז. שיווק והפצה

1. החברה פועלת לשיווק מוצריה בהתבסס על מספר ערוצי הפצה:
 - סוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני- באמצעות ערוץ זה מתבצעת עיקר פעילות השיווק והמכירה של החברה. לחברה שיתופי פעולה שנרקמו לאורך השנים עם סוכנים וסוכנויות מובילות. על אף האמור לעיל, לחברה אין תלות בסוכן או סוכנות כזו אחרת. בין היתר החברה עובדת עם סוכנות הביטוח אלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ שהינה חברה קשורה לחברה.
 - מערך הייעוץ הבנקאי- לחברה הסכמי התקשרות עם כלל הבנקים הפעילים בתחום הייעוץ לטובת הפצת מוצרי החברה.
 - יועצים פנסיוניים עצמאיים- לחברה הסכמים וקשרי עבודה עם מרבית היועצים העצמאיים הפועלים בשוק.
2. בנוסף לנאמר לעיל, פועלת החברה לפרסם ולשווק מוצריה באמצעות פרסום באמצעי התקשורת, לרבות טלוויזיה, אינטרנט שלטי חוצות ועוד. מתן חסויות והשתתפות בכנסים מקצועיים.
3. מבנה העמלות ועלויות רכישה הרלוונטים לכל תחומי הפעילות של החברה:
 - עמלות לעובדי החברה והקבוצה לרבות סוכנויות שבבעלותה - עמלות חד פעמיות.
 - עמלות נפרעים לסוכנויות וסוכני ביטוח פנסיוני - התשלום מחושב כאחוז מסוים מדמי הניהול הנגבים בפועל מתיק הנכסים הצבורים של הסוכן, זאת, כל עוד העמיתים ממשיכים לנהל את כספם בחברה.
 - עמלות היקף - בנוסף לעמלות הנפרעים, קיימים תמריצים שהינם תשלומים חד פעמיים הנגזרים משימור לקוחות ומהיקף העברת הנכסים. התמריצים משולמים על פי תוכנית עבודה שנתית וכנגד עמידה ביעדים.
 - עמלת הפצה לבנקים - 0.25% מסך הנכסים בקופות המאושרות להפצה, העמלה הינה התשלום המרבי בהתאם לחוק ומשולמת ברמה חודשית.

4. מידע בדבר עלויות רכישה ועמלות שנתיות (באלפי ש"ח):

שנת 2016:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
110,582	3,295	11,077	1,634	94,576	סוכן / סוכנות
1,533	16	300	28	1,189	צד קשור ו/או בשליטת החברה
15,228	-	-	-	15,228	בנקים
143	-	-	-	143	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
127,486	3,311	11,377	1,662	111,136	סה"כ

שנת 2015:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
105,918	2,632	11,497	1,365	90,424	סוכן / סוכנות
1,308	30	114	8	1,156	צד קשור ו/או בשליטת החברה
14,141	-	-	2	14,139	בנקים
42	-	-	-	42	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
121,409	2,662	11,611	1,375	105,761	סה"כ

שנת 2014:

סה"כ עמלות	עמלות יעדים		עמלות נפרעים		
	פנסיה	גמל	פנסיה	גמל	
85,699	968	10,156	978	73,597	סוכן / סוכנות
2,771	128	449	75	2,119	צד קשור ו/או בשליטת החברה
11,475	-	-	-	11,475	בנקים
23	-	-	-	23	יועצים פנסיוניים שאינם בנק
99,968	1,096	10,605	1,053	87,214	סה"כ

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות - כאמור, זהו ערוץ ההפצה המהותי ביותר עבור החברה, החברה ממשיכה לפעול ולהגדיל את מספר הסוכנים עמם היא משתפת פעולה לצורך הפצת המוצרים. ניתן לראות כי לערוץ הפצה זה משולמות כ-86% מסך העמלות המשולמות לגורמי ההפצה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה - ניתן לראות כי לאורך השנים האחרונות, סך העמלות ששולמו לצדדים קשורים קטן באופן מהותי, זאת לאור קיטון במספר הסוכנויות שהיו חברות בקבוצת החברה. עיקר העמלות ששולמו בערוץ זה נכון לשנת 2016 הינן עמלות לסוכנים הישירים הפועלים במסגרת הקבוצה.

בנקים - במהלך השנים האחרונות, עם הגידול בפעילות העסקית והשגת תוצאות השקעה הטובות מהממוצע בשוק, התגבר שיתוף הפעולה עם הבנקים המייעצים כך שחלקם בסך העמלות ששולמו לכלל גורמי ההפצה הגיע לכ-12%.

5. להלן פירוט התפלגות דמי הגמולים שהתקבלו בחברה בשנת 2016:

סוכנים וסוכנויות פנסיוניות - 3,176 מיליוני ש"ח המהווים כ-87% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

צד קשור ו/או בשליטת החברה - 298 מיליוני ש"ח המהווים כ-8% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

בנקים - 186 מיליוני ש"ח המהווים כ-5% מסך דמי הגמולים שהתקבלו בחברה.

6. נכון למועד כתיבת הדו"ח, לא חלו שינויים בדינים המתייחסים לעמלות או תשלומים לגורמי ההפצה. יחד עם זאת, החל מיום 1 לאפריל, 2017 ייכנס לתוקף תיקון לחוק הגמל לפיו ידרשו הגופים המוסדיים לשנות את מודל התגמול לסוכניהם, כך שדמי העמילות לא ייגזרו מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח.

7. ערוץ ההפצה של סוכנויות וסוכני ביטוח הינו ערוץ ההפצה העיקרי של החברה וקיימת לחברה תלות בערוץ הפצה זה כמכלול. יחד עם זאת, החברה אינה תלויה בסוכנות או סוכן ביטוח ספציפי ולכן להערכת החברה הפסקה מלאה של פעילות עם אחד מהם לא תפגע או תשפיע באופן מהותי על פעילות החברה.

ח. **ספקים ונותני שירותים**

נכון למועד הדו"ח, בתחום הפעילות של קופות הגמל, קרנות השתלמות וקופות מרכזיות לפיצויים, לחברה שני ספקים מרכזיים המעניקים שירותים מקצועיים:

- בנק לאומי (לאומי שירותי שוק ההון בע"מ) - מעניק לחברה שירותי תפעול עבור הקופות: אלטשולר שחם גמל, אלטשולר שחם השתלמות ואלטשולר שחם פיצויים. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה

- חברת ג'נריקס, שהינה צד קשור לחברה, מספקת מערכת מחשוב לניהול זכויות עמיתים. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה

בתחום הפעילות של קרנות הפנסיה לחברה שני נותני שירותים מקצועיים מרכזיים:

- חברת תפעול גמל בע"מ המעניקה לחברה שירותי תוכנה וחלק משירותי התפעול לקרנות הפנסיה. ההסכם הינו לתקופה בלתי מוגבלת המתחדש אוטומטית. לחברה קיימת תלות בספק זה היות ומעבר לספק חלופי תהיה כרוכה בתוספת עלות מהותית לחברה.
- חברת ביטוח המשנה הבינלאומית SCOR המספקת ביטוח משנה לכיסוי הביטוחי הניתן לעמיתי קרן הפנסיה המקיפה. לפרטים נוספים אודות ההסכם עם מבטח המשנה ראה סעיף ה' לפרק ג' בדוח זה.

ט. רכוש קבוע ומתקנים

לפרטים אודות הרכוש הקבוע של החברה למועד הדוח ראה ביאור 6 בדוחות הכספיים השנתיים.

י. עונתיות

לקופות הגמל של עמיתים שכירים קיימות הפקדות שוטפות בכל חודש על ידי המעסיקים. בעבר בחודשים נובמבר - דצמבר הייתה קיימת צמיחה משמעותית בהפקדות מכיוון שעמיתים עצמאיים נהגו להפקיד בחודשים אלו לצורך ניצול הטבות המס. כיום, עדיין קיימת מגמת צמיחה בהפקדות בסוף השנה אולם בשיעור נמוך ביחס לשנים קודמות.

יא. נכסים בלתי מוחשיים

1. לחברה הנכסים הבלתי מוחשיים הבאים:

- מוניטין וקשרי לקוחות – נוצרו כתוצאה מרכישות ומיזוגים בשנים קודמות. על פי כללי חשבונאות החברה אינה מפחיתה בספריה את יתרת המוניטין באופן קבוע, ומבצעת בחינת ירידת ערך לפי התקנים המקובלים. יתרת קשרי הלקוחות מופחתת על פני אומדן אורך החיים השימושי ונבדקת ירידת ערך תקופתית.
- תוכנות – יתרה זו מורכבת מעלויות פיתוח תכנה אשר מהווות לנכסים בלתי מוחשיים בהתקיים תנאים מסוימים אשר נקבעו בכללי החשבונאות ומתוכנות שנרכשו לצורך פעילות החברה. התוכנות מופחתות על פי שיטת קו ישר על פני אומדן אורך החיים השימושי שלהן.

לפרטים נוספים אודות נכסים בלתי מוחשיים ראה באור 4 לדוחות הכספיים השנתיים.

2. מאגרי מידע רשומים של החברה:

- מאגר מידע עובדים ומועמדים
- מאגר מידע סוכנים
- מאגר מידע קרנות השתלמות
- מאגר מידע קופות מרכזיות לפיצויים

- מאגר מידע קופות גמל
- מאגר מידע קרן פנסיה מקיפה
- מאגר מידע קרן פנסיה כללית

י.ב. גורמי סיכון

להלן גורמי הסיכון והשפעתם על החברה:

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
			סיכוני מאקרו ושוק
	x		סיכונים בשוק ההון
	x		סיכונים מאקרו כלכליים
	x		סיכון אשראי
			סיכונים ענפיים
		x	תחרות
x			נזילות
	x		שינויים רגולטורים (ציות ואכיפה)
			סיכונים מיוחדים לחברה
	x		הון אנושי
	x		סיכונים תפעוליים
	x		סיכונים משפטיים
			סיכונים ביטוחיים
x			קרנות פנסיה
x			צד נגדי

סיכונים מאקרו ושוק

1. סיכוני ריבית

שינויים בשערי ריבית בארץ ובעולם עלולים להשפיע לרעה על ערך הנכסים המוחזקים בקופות הגמל ובאיגרות החוב זאת בעיקר בסביבה של עליית ריבית. שינויי ריבית יכולים לקרות עקב השפעות מאקרו-כלכליות, פוליטיות, סחר בינלאומי ועוד. ועדת ההשקעות מקבלת לידיה תחזיות ומחקרים לגבי משתנים מאקרו-כלכליים, ריביות, שערי חליפין, ומשתנים אחרים אשר בגינם יחולו שינויים ברמות הריבית בארץ ובעולם ומנחה את מנהלי ההשקעות לגבי השינויים הנדרשים בהשקעות באיגרות חוב, מבחינת אורך חיי איגרות החוב, או לחילופין, ביצוע עסקאות גידור מלא או חלקי לשם התמודדות עם סיכוני הריבית.

2. סיכון שער חליפין

מדיניות ההשקעות של הקופות מאפשרת השקעה בשווקים הפיננסיים מחוץ לישראל. מאחר וכך, הקופות משקיעות באגרות חוב ובמניות במטבעות שונים מהשקל, עובדה המייצרת חשיפה לשינויים בשערי חליפין, שינויים אלו עלולים לפגוע בערכם השקלי של אחזקות הקרנות במטבעות השונים. בפני ועדת השקעות ומנהלי ההשקעות מובאים מחקרים ותחזיות לגבי שערי חליפין. על סמך אלו, מפעילה ועדת השקעות שיקול דעת ומקבלת החלטות לגבי גידור סיכוני שער חליפין. החלטות אלו כוללות האם בכלל לבצע גידור כנגד סיכוני שער חליפין ואם כן, אורך התקופה, סוג המטבע וגודל העסקה. מנהל ההשקעות יחליט על אופן הגידור.

3. סיכוני אשראי

מדיניות החברה בתחום האשראי והחוב היא להשקיע באגרות חוב ובמתן הלוואות מתואמות, שטרי הון ופיקדונות של חברות המדורגות בדרך כלל בדרוג אשראי המבטא סיכון אשראי המתאים למדיניות הדירקטוריון. הקופות שומרות על חשיפה למנפיק בהתאם לתקנות ההשקעה, והנחיות הדירקטוריון. השקעה או הלוואה מתבצעת לאחר ניתוח ובדיקה יכולת הישות הלווה או המנפיקה לשרת את החוב תוך עמידה בתנאי ההשקעה/הלוואה.

הבדיקה נעשית על ידי מערך האשראי של החברה ובמקרים בהם קיימת חובה, מוגשת בקשת אשראי לוועדת אשראי אשר מעבירה את המלצותיה לגבי איכות האשראי ויכולת שירות החוב, להחלטת וועדת ההשקעות. המלצות אלו עשויות לכלול תנאים נדרשים למתן האשראי כמו רמת הביטחונות וסוגי הביטחונות, תנאים לפרעון כפוי מוקדם, אורך חיי ההלוואה ותנאי הפירעון של הקרן והריבית. ועדת ההשקעות הינה הסמכות המאשרת את מתן ההלוואה תוך התייחסות לשערי הריבית ומרווחי האשראי הגלומים בהלוואות ובאיגרות החוב והתאמת ההשקעה עצמה למדיניות ההשקעות במתווה הדירקטוריון.

נציין כי בתחום סיכוני האשראי, החברה אינה מבצעת עסקאות גידור. מזעור סיכוני האשראי נעשה כמעט תמיד דרך התנאים הנדרשים באשראי.

סיכונים ענפיים

1. סיכוני תחרות

ענף הגמל והפנסיה בישראל הינו ענף תחרותי ביותר כאשר התחרות מתבטאת הן בתחום דמי ניהול והן בתשואות אותן משיגים מנהלי ההשקעות. התחרות בדמי הניהול פוגעת בהכנסות החברה וברווחיות היחסית. בנוסף, תשואות עודפות על המתחרים מביאות לגידול באחזקות ותשואות נחותות ביחס למתחרים יוצרות ירידה בגידול ואף יציאת עמיתים.

2. סיכוני נזילות/סחירות

קופות הגמל וקרנות הפנסיה רשאיות לבצע השקעות שאינן סחירות כמו נדל"ן והלוואות מתואמות. כמו כן, הן צפויות לבצע השקעות שהסחירות בהן נמוכה, למשל אגרות חוב או מניות שהונפקו בכמות קטנה. ועדת השקעות קבעה מגבלות השקעה לגבי השקעות בעלות סחירות נמוכה או שאינן נזילות. בקרת ההשקעות מבצעת מעקב יומי אחר עמידה במגבלות אלו. במקרה של הפרה, מתבצע דיווח לוועדת השקעות ולדירקטוריון.

3. סיכונים רגולטורים (ציות ואכיפה)

החברה חשופה לסיכונים רגולטוריים ולהטלת עיצומים כספיים בגין אי קיום הוראות הדין. החברה בנתה תכנית אכיפה, נהלי עבודה ותהליכי בקרה ודיווח על מנת להתמודד עם סיכוני ציות אלו.

סיכונים מיוחדים לחברה

1. הון אנושי

בחברה ישנם מספר אנשי מפתח איכותיים אשר מהווים גרעין חשוב לפעילותה. איש מבין אנשי המפתח אינו יחיד, כך שלכל אחד מאנשי המפתח, יש גיבוי. החברה דואגת לכך שאנשי המפתח יתוגמלו כמקובל בשוק, בתפקידים אלו כך שקיימת יציבות במערך כוח האדם האיכותי בחברה. לראיה קיימת יציבות של שנים רבות בצוות אנשי המפתח של החברה.

2. סיכונים תפעוליים

תפעול קופות הגמל יוצר מטבע הדברים, סיכונים תפעוליים שאם יתממשו, עלולים לגרום נזקים ולפגוע בפעילות השוטפת של החברה, הן בצד העמיתים והן בצד ההשקעות.

החברה משקיעה משאבים לשם זיהוי כל סוגי הסיכונים התפעוליים, קביעת רמת החומרה של כל אחד ואחד מהם, בניית אמצעים למניעת היווצרותם של סיכונים אלו ותהליכי עבודה אלטרנטיביים במקרה של פגיעה בפעילות התקינה. כל אלו מגובים בנוהלי עבודה.

הסיכונים התפעוליים העיקריים מתרכזים סביב הנושאים הבאים:

- מעילות והונאות – החברה מתווה בקרות בתחומים בהם קיים סיכון אינהרנטי למעילות והונאות כגון תחום המסחר וטיפול בהעברות כספים של עמיתים. בין הבקורות המופעלות: הגדרת הרשאות לפעולה תוך מתן דגש על הפרדת תפקידים, אישור על ידי מורשה חתימה ועוד.
- פגיעה במערכות המחשב של החברה – מערכות המחשב של החברה מוגנות על ידי מגוון של אמצעים כמו Firewall, מידורים לוגיים, הגבלות גישה, סיסמאות ועוד. גיבוי המערכות ובסיסי הנתונים נעשה מידי יום. בנוסף, החברה מבצעת גיבוי של הנתונים בחוות שרתים נפרדת.
- כמו כן, החברה מקבלת אחת לשנה מהגופים המתפעלים (בנק לאומי ותפעול גמל) דוחות ISEA 3402 הכוללים הגדרת יעדי בקרה בתחום מערכות המידע ובחינת אפקטיביות תכנון, יישום והפעלת בקרות על מנת להשיג את יעדי הבקרה שהוגדרו.
- דלף מידע - יש בחברה נהלים נוקשים להוצאת מידע, מעקבים ממוחשבים וחסימות פיזיות.
- פגיעה במערכות התפעול ובפעילות מול הבנקים - החברה התקשרה בהסכם עם שני גופי תפעול, לתפעול השוטף של קופות הגמל וקרנות הפנסיה. כמו כן, בחברה מערכת CRM לצורך מעקב ותיעוד אחר זכויות העמיתים. בחברה מחלקות התומכות בפעילות השוטפת ומלוות את עבודת גורמי התפעול. לחלק מסיכוני התפעול ניתן ביטוי במסגרת הסכמי התפעול.
- פגיעה ברכוש - הסיכונים העיקריים לרכוש הינם גניבה, אש והצפה. החברה נוקטת באמצעים שונים למניעת סיכונים אלו, כגון, נעילת הכניסות למשרדי החברה באמצעים ביומטריים או באמצעות קודים, התקנת גלאי אש ועשן העוברים בקרות ובדיקות תקופתיות ועוד. כמו כן, החברה מפעילה אתר חלופי לשעת משבר אליו היא יכולה להעתיק את פעילותה הקריטית בעת הצורך. לצורך כך מבצעת החברה מעת לעת תרגילי חירום להעסקת פעילותה לאתר חלופי.
- למידע נוסף ראה ביאור 23 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

3. סיכונים משפטיים

פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי.

סיכונים ביטוחים

1. סיכונים אקטואריים בקרנות הפנסיה

קרנות הפנסיה חשופות לסיכונים נוספים: סיכון שינוי תוחלת חיים, סיכון מודל אקטוארי וסיכון פרמטרי של בחירת הפרמטרים למודל האקטוארי. בנוסף קיימים סיכונים רגולטוריים ושינויים בהתנהגות העמיתים (למשל בחירת תקופת אבטחת פנסיה).

סיכונים רלבנטיים רק לפנסיה המקיפה הינם תשואה דמוגרפית שמושפעת מתביעות עמיתים בגין אבדן כושר עבודה או שארים והיקף הנפקת אגרות חוב מיועדות של ממשלת ישראל. זאת מאחר ובקרב הפנסיה הכללית אין ביטוח אבדן כושר עבודה ותביעות שארים.

החברה מבצעת מעקב ובקרה על כלל הסיכונים תוך תיאום בין האקטואר ומנהל הסיכונים.

הקרן התקשרה עם מבטח משנה לביטוח פעילות העמיתים בקרב הפנסיה המקיפה, מפני תביעות בגין נכות (אבדן כושר עבודה) ו/או שארים.

יש לציין כי הקרן מבצעת תהליך של חיתום רפואי לעמיתים פוטנציאליים המבקשים להצטרף. הכיסוי הביטוחי המוענק לעמיתי הקרן, הינו בהתאם לתקנון הקרן, כפי שיעודכן מעת לעת, לרבות בגין שינויי חקיקה, מקדמי תוחלת חיים וכדומה. מבטח המשנה מכסה את מסלולי הביטוח והוראות תקנון הקרן. כלומר מבטח המשנה ישתתף במילוי התביעות על פי התנאים הקבועים בתקנון בהתאם לחלקו.

2. סיכונים צד נגדי

קופות הגמל וקרנות הפנסיה משקיעות את כספי העמיתים באמצעות בנקים, ברוקרים ומשמרונים (הקסטודיאנים). אצל המשמרונים מוחזקים ניירות הערך. הפיקדונות הכספיים מוחזקים בבנקים.

עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים (אופציות, עסקאות פורוורד, עסקאות SWAP, למשל) מתבצעות עם הבנק המקומי.

עסקאות קניה ומכירה של ניירות ערך מבוצעות באמצעות ברוקרים ובנקים בארץ ובעולם. גם הבנקים וגם הברוקרים יוצרים סיכון צד נגדי בין אם סיכון תפעולי ובין אם סיכון פיננסי. החברה מבצעת בדיקות אצל הגופים שהם צד נגדי לקופות וקרנות הפנסיה ומעבירה את המלצותיה לדירקטוריון. זה האחרון, בהתאם לנתונים וההמלצות שקיבל, נותן את אישורו.

יג. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

- הסכמים עם ספקים ונותני שירות כמפורט לעיל בפרק ג' סעיף ח' לעיל.
- לחברה מערכת הסכמים בדבר שטרי הון שהנפיקה החברה לחברת אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ בסך כולל של 73.5 מיליון ש"ח. למידע נוסף אודות שטרי ההון שהונפקו ראה ביאור 22' בדוחות הכספיים של החברה.
- לחברה הסכמי הלוואה עם מוסדות בנקאיים כמפורט בביאור 14' בדוחות הכספיים של החברה.
- לחברה מערכת הסכמי שיתופי פעולה עם חברות קשורות כמפורט להלן:
 1. הסכמים עם חברת הביטוח וחברת פרפקט (י.נ.א) שוקי הון בע"מ (להלן: "פרפקט") המגדירים את השירותים הניתנים על ידי חברת הביטוח ועל ידי פרפקט לחברה ואת השירותים הניתנים על ידי החברה לחברת הביטוח והתמורה בגינם.
 2. הסכמים עם חברת אלטשולר שחם בע"מ המגדירים את השירותים הניתנים על ידי החברה לאלטשולר שחם בע"מ.
 3. הסכמים בין החברה לאלטשולר שחם סוכנות לביטוח בע"מ המגדירים את השירותים הניתנים על ידי הסוכנות לביטוח לחברה.
 4. הסכמים בין החברה לאלטשולר שחם ניהול קרנות נאמנות בע"מ המגדירים את ההתחשבות בין החברות באשר לשירותים הניתנים לחברה.
 5. הסכם בין החברה לאלטשולר שחם בע"מ לשיווק קרנות השתלמות על ידי אלטשולר שחם בע"מ.
- לחברה קיימים הסכמים לגבי הנחות בדמי ניהול לעובדי אותו מעסיק והסכמי הסדר לרבים בקרן הפנסיה, אך אין הסכמים שעולים לכדי הסכם מהותי.
- אין לחברה הסכמים לשיתוף פעולה אסטרטגיים.

יד. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

- החברה נוהגת לבחון את תכניתיה האסטרטגיות מעת לעת ולעדכן את יעדיה בהתאם להתפתחויות שחלות בענף קופות הגמל ובשוק ההון, במפת התחרות ובסביבה העסקית. החברה קבעה לעצמה את היעדים האסטרטגיים המרכזיים הבאים:
1. הגדלת נתח פעילות בתחומי הפנסיה והגמל וחיזוק מעמדה כאחת מהחברות המובילות בתחום החיסכון הפנסיוני וזאת בדרך של גידול הפעילות הקיימת בין אם באמצעות צמיחה אורגנית או רכישת פעילויות קיימות.
 2. הרחבת ערוצי ההפצה ועיבוי הקיימים.
 3. שימור לקוחותיה הקיימים תוך שיפור מתמיד של השירות ומתן מענה לצורכי החיסכון של הלקוח, בין היתר בדרך של שינוי או גיוון מסלולי החיסכון.
 4. שדרוג מערכות המחשב שלה במקביל לשיפור שירותי התפעול המתקבלים מהבנקים המתפעלים.

5. העלאת רמת הבקורות בתהליכים המיושמים בארגון כדי להקטין ככל הניתן את הסיכונים להם חשופה החברה.

האסטרטגיה של החברה, כמפורט לעיל, משקפת את המדיניות של החברה נכון למועד פרסום הדוח, ומבוססת על הערכות נוכחיות של תחומי פעילותה ומצבה ועשויה להשתנות, כולה או חלקה, מעת לעת. ייתכן, כי היעדים המתוארים לעיל לא יושגו בעתיד או כי החברה תחליט שלא ליישם את האסטרטגיה האמורה לעיל, כולה או חלקה, וזאת, בין היתר, מהסיבות הבאות: שינויים בשוק ההון בארץ ובעולם, שינויים בכדאיות הכלכלית, שינויים בתנאי התחרות בשוק ושינויים בשווקים עצמם, שינויים רגולטורים וכן כתוצאה מגורמי הסיכון האחרים החלים על פעילות החברה, כפי שמתוארים בדוח זה.

חלק ד: היבטי ממשל תאגידי

א. מידע בדבר דירקטורים של החברה

• דירקטורים חיצוניים

תעודת זהות	בארי בן זאב	אהוד נחתומי	אריאל קרן
051205508	05846579	022851232	
שנת הלידה	1952	1963	1967
מען להמצאת כתבי בית-דין	שמואל שניצר 9, תל אביב.	אילונה פהר 14, חולון.	איילון 12, רמת השרון.
נתינות	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בועדה או בועדות דירקטוריון	חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות וחבר וועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, יו"ר וועדת ביקורת.	חבר דירקטוריון, חבר ועדת ביקורת וחבר ועדת השקעות.
דירקטור בלתי תלוי או חיצוני	כן **	כן **	כן **
האם הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או בעל כשירות מקצועית	כן	כן	כן
האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת, חברה קשורה או של בעל עניין	לא	לא	לא
התאריך בו החל לכהן כדירקטור	20.03.2014	25.05.2008	1.6.2009
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	בעל תואר ראשון בכלכלה ובעל תואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב.	בעל תואר ראשון בכלכלה וסוציולוגיה ותואר שני במנהל עסקים (מימון) ובכלכלה (מסחר בינלאומי) מהאוניברסיטה העברית בירושלים.	בוגר תואר ראשון בכלכלה ובוגר MBA התמחות במימון.
התעסקותו בחמש השנים האחרונות עיסוק עיקרי נוסף	יעוץ אסטרטגי עסקי בארץ ובחו"ל ודירקטור בחברות.	עוסק ביעוץ פנסיוני ופיננסי.	עוסק ביעוץ פיננסי.
פירוט התאגידים בהם מכהן כדירקטור	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות התחייבויות תלויות תשואה וחבר וועדת ביקורת; פרטנר חברת תקשורת בע"מ; אלומי קפיטל בע"מ, חירון חברה למסחר בע"מ, קלי ניהול הסדרים פנסיוניים בע"מ, poalim asset management uk ltd.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, יו"ר ועדת אשראי, יו"ר ועדת ביקורת ויו"ר ועדת השקעות התחייבויות שאינן תלויות תשואה; אקסלנס נשואה ניהול השקעות בע"מ, אהוד נחתומי - ייעוץ פנסיוני ופיננסי בע"מ, עמותת "אור שלום" לטיפול בנזק בסיכון, להב אל.אר.רילארטיי בע"מ.	אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ - חבר דירקטוריון, חבר ועדת השקעות להתחייבויות תלויות תשואה וחבר וועדת ביקורת.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא	לא	לא

אריאל קרן	אהוד נחתומי	בארי בן זאב	
כן	כן	כן	האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות
כן	כן	כן	הדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית כאמור בתקנה 2(3) לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 ("תקנות דירקטוריון וועדותיו")
לא	כן	לא	הדירקטור בעל מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הפנסיה או הביטוח כאמור בתקנה 2(א)(2) לתקנות דירקטוריון וועדותיו, ועומד בהוראות התקנה האמורה

●

●

* ביום 12 ביולי, 2016 סיים מר דניאל צוקרמן את כהונתו כדירקטור בחברה ובמקומו מונה ניר כהן.
 ** ביום 15 בדצמבר, 2016 סיים מר ניר כהן את כהונתו כדירקטור בחברה ובמקומו מונה תומר כהן.
 *** ביום 15 בדצמבר 2016 החל מר תומר כהן את כהונתו כדירקטור בחברה.

ב. מידע בדבר נושאי המשרה בחברה

נושאי המשרה הבכירה של התאגיד	יאיר לוינשטיין	שרון גרשביין	אסנת ענתבי	שי אהרונ
מס' תעודת זהות	023016678	037827888	013234406	038308466
שנת הלידה	1967	1983	1976	1976
תפקיד	מנכ"ל	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי	סמנכ"ל, יועצת משפטית	מבקר פנים
התאריך שבו החלה כהונתו	21.07.2009	25.11.2010	1.01.2008	16.06.2009
התפקיד שהוא ממלא בתאגיד, בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו	מנכ"ל	משנה למנכ"ל, מנהלת כספים ומטה מקצועי	סמנכ"ל, יועצת משפטית	מבקר פנים
האם הוא בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין	לא	לא	לא	לא
השכלתו בציון המקצועות או התחומים שבהם נרכשה ההשכלה, המוסד שבו נרכשה והתואר האקדמי או התעודה המקצועית שהוא מחזיק בהם	רואה חשבון ובוגר תואר ראשון בכלכלה.	רואה חשבון, בוגרת תואר שני במנהל עסקים – ניהול פיננסי ותואר ראשון בחשבונאות, כלכלה וניהול מאוניברסיטת תל אביב.	עורכת דין, בוגרת תואר ראשון מאוניברסיטה העברית ותואר שני במשפטים – התמחות מסחרית באוניברסיטת תל אביב.	תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות, תואר שני במנהל עסקים – מימון, רואה חשבון.
ניסיונו העסקי בחמש השנים האחרונות	משמש כמנכ"ל החברה וכמנכ"ל אלטשולר שחם חברת ביטוח בע"מ, אלטשולר שחם ניהול פיננסי בע"מ ופרפקט (י.ג.א) בע"מ שוקי הון בע"מ	מנהלת הכספים בחברה ובחברות קשורות.	יועצת המשפטית בחברה ובחברות קשורות.	מבקר פנים בחברה ובחברות קשורות.

ג. אקטואר קרן הפנסיה

- שם המבקר: ישעיהו אורזיצר
- מען המשרד: רחוב אבא הלל 7, רמת גן
- תאריך תחילת כהונה: יולי 2008
- כישורים השכלה וניסיון: בוגר כלכלה ומתמטיקה מאוניברסיטת בר אילן. אקטואר מוסמך מטעם אוניברסיטת ת"א משנת 1979. משמש כיום כאקטואר בלמעלה מ-10 קרנות פנסיה וגופים אחרים כגון: האוניברסיטה העברית, הטכניון, חב' נמלי ישראל ועוד.
- דרך העסקה: מועסק על ידי החברה כגורם חיצוני
- השירותים הניתנים: שירותי יעוץ אקטוארי. האקטואר אינו מועסק בתפקידים אחרים בחברה או בחברה קשורה לה.
- שכר: השכר הכולל השנתי בגין שירותי האקטואריה ושירותים נוספים בשנת הדיווח מסתכם ב-135 אלף ש"ח.

ד. מדיניות תגמול בחברה המנהלת

מדיניות תגמול כללית לנושאי משרה בכירים בחברה

מדיניות התגמול של החברה, כפי שאושרה על ידי דירקטוריון החברה ותוקנה ביום 25 בדצמבר, 2016, מגדירה את מדיניות החברה בנוגע לתגמול לנושאי המשרה, בעלי תפקיד מרכזי ועובדים אחרים של החברה, ובכלל זה היקפו ומרכיביו. המדיניות קובעת קווים מנחים לעניין אופן התגמול של העובדים בחברה, תוך התחשבות בעקרונות שיאפשרו איזון ראוי בין הרצון לתגמל עובדים על הצלחותיהם לבין הצורך להבטיח שמבנה התגמול עולה בקנה אחד עם האסטרטגיה העסקית והכלל ארגונית של החברה לאורך זמן.

המדיניות קובעת כי תגמול עובדי החברה יורכב ממרכיב קבוע (שאינו תלוי בהצלחה או בעמידה ביעדים) וממרכיב משתנה (התלוי בביצועיו של כל עובד וביצועי החברה), בהתאם למפורט להלן:

המרכיב הקבוע אינו תלוי בביצועיו של העובד או בביצועי החברה ואינו יוצר תמריץ לעובד ליטול סיכונים לא מבוקרים ולהביא אגב כך לחשיפת החברה לסיכונים מהותיים. המרכיב הקבוע יכול לכלול במקרים מסוימים גם מענק קבוע. זכאות העובד לתשלום המענק הקבוע לא תותנה בביצועים של העובד, והמענק הינו חלק מהמרכיב הקבוע של תנאי ההעסקה של העובד. עם זאת, מענק זה לא ייחשב כחלק משכרו של העובד לצורך הטבות נלוות (כגון הפרשות סוציאליות). מענק קבוע יכול שישולם באופן שנתי או חודשי.

המרכיב המשתנה לבעלי התפקיד המרכזי מותנה בעמידת החברה ובעל התפקיד המרכזי במספר יעדים – יעד רווח של החברה, יעדים אישיים ו/או הערכת ביצועים של העובד. המרכיב המשתנה מעודד חתירה לעמידה ביעדים כלל ארגוניים (המשפיעים על הרווחיות) ולעמידה ביעדים אישיים, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים של החברה, לרבות בקשר לנכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה המנוהלות על ידי החברה. המרכיב המשתנה מותנה גם בהתקיימות תנאי הסף הכוללים בין היתר עמידה בדרישות הון עצמי מזערי.

מדיניות התגמול קובעת גם הוראות מיוחדות לעניין תגמול משתנה של בעל תפקיד מרכזי, הנותנות ביטוי להתאמה של הרכיב המשתנה לסיכונים, כגון: מנגנון פריסה ודחייה של תשלום הרכיב המשתנה במקרה בו בשנה מסוימת, הרכיב המשתנה המושלם לבעל תפקיד מרכזי יעלה על 1/6 מהתגמול הקבוע ששולם באותה שנה לבעל התפקיד, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הסף בשנת התשלום הנדחית; סמכות לדירקטוריון להפחית מסכומי המענק השנתי ומתשלומים נדחים של בעלי תפקיד מרכזי במקרים מיוחדים ועוד. עוד נקבע כי שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לא יעלה על 100% מהרכיב הקבוע השנתי. על אף האמור, שיעורו של הרכיב המשתנה השנתי לבעל תפקיד מרכזי בתחום הבקרה לא יעלה על 80% מהרכיב הקבוע השנתי.

ברוח הוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016, נקבע כי תקרת עלות ההעסקה בשל עובד כלשהו, לא תעלה על הסכום האמור בסעיף 2 לחוק זה.

עוד קובעת מדיניות התגמול הוראות בדבר איסור על החברה לשאת בעלויות העסקתו של עובד או בעל תפקיד מרכזי בה בשל כהונתו בתאגיד אחר, לרבות תאגיד שהוא חלק מהקבוצה; אפשרות להעניק מענק לגבי שנת העבודה הראשונה שאינו מותנה בביצועים וכפוף לתקרה שנקבעה במדיניות התגמול; הוראות בדבר איסור קבלת תגמול בשל כהונה בחברה מגורם אחר ובכלל זה מבעלי השליטה בחברה; והוראות השבה לפיהן בעל תפקיד מרכזי יחזיר לחברה סכומים ששולמו לו כרכיב משתנה בתנאים שייקבעו ובהתקיימות נסיבות חריגות.

כמו כן, מדיניות התגמול של החברה קובעת כי היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 15, וכי היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל תפקיד מרכזי לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה לא יעלה על פי 20. נכון ליום 31 בדצמבר 2016, היחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר הממוצעת של יתר עובדי החברה עמד על 6 והיחס שבין עלות תנאי העסקה של בעל התפקיד המרכזי שקיבל את התגמול הגבוה ביותר לבין עלות השכר החציונית של יתר עובדי החברה עמד על 8.

המדיניות מפורסמת באתר החברה שכתובתו: www.as-invest.co.il

תשלומים לנושאי משרה בכירים

א. להלן פירוט התגמולים שניתנו בשנת הדיווח, כפי שהוכרו בדוחות הכספיים של החברה לתקופת הדוח, לכל אחד מחמשת בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה המכהנים בחברה (או שכיחנו בחברה בתקופת הדוח), באלפי ש"ח (במונחי עלות לחברה):

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	שכר (עלות מעביד)	מענק	תגמולים עבור שירותים					תגמולים אחרים			סה"כ
					תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	ריבית	דמי שכירות	אחר	
א	100%	-	876	126	-	-	-	-	-	-	-	-	1,002
א	80%	19.25%	869	-	-	-	-	-	-	-	-	-	869
ג	100%	-	700	116	-	-	-	-	-	-	-	-	816
ד	100%	-	694	83	-	-	-	-	-	-	-	-	777
ה	100%	-	762	-	-	-	-	-	-	-	-	-	762

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

(2) עלות אשר נזקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2016.

כל מקבלי התגמול המפורטים בטבלה מועסקים בהסכם העסקה אישי. תנאי ההעסקה ותכניות התגמול של נושאי המשרה תואמים את מדיניות התגמול של החברה ואושרו על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון החברה.

ב. להלן פירוט התגמולים אשר שולמו לבעל עניין בחברה, אשר אינו נמנה בס"ק (א'), בקשר עם שירותים שנתן כבעל תפקיד בחברה או בחברה שבשליטתו, בין אם מתקיימים יחסי עובד-מעביד ובין אם לאו, ואף אם בעל העניין אינו נושא משרה בכירה, באלפי ש"ח:

פרטי מקבל התגמולים	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד ⁽¹⁾	שכר (עלות מעביד)	מענק	תגמולים עבור שירותים					תגמולים אחרים			סה"כ
					תשלום מבוסס מניות ⁽²⁾	דמי ניהול	דמי ייעוץ	עמלה	אחר	ריבית	דמי שכירות	אחר	
א דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	-	266	-	-	-	266
ב דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	-	255	-	-	-	255
ג דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	-	254	-	-	-	254
ד דירקטור	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	20

(1) נכון ליום 31 בדצמבר 2016.

(2) עלות אשר נזקפה בדוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2016.

ה. מבקר פנים

- שם המבקר: שי אהרוני (ראה פרטים בדבר מבקר הפנים בפירוט נושאי המשרה בסעיף ב' בפרק זה).
- תאריך תחילת כהונתו: 16.6.2009
- מבקר הפנים אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גוף קשור אליה.
- למבקר הפנים אין קשרים עסקיים עם החברה או עם גוף קשור אליה.
- מבקר הפנים הינו עובד החברה, והוא אינו ממלא תפקידים נוספים בחברה. מבקר הפנים משמש גם כמבקר פנים בחברות קשורות בקבוצת אלטשולר שחם.
- היקף שעות הביקורת נקבע על ידי ועדת הביקורת ואושר על ידי הדירקטוריון והוא מבוסס על סקר סיכונים שנערך בחברה לקביעת תכנית ביקורת שנתית ורב שנתית.
- שעות הביקורת שלהלן הינן שעות בפועל:

מספר שעות ביקורת פנימית בחברות מוחזקות	מספר שעות ביקורת פנימית בחברה	
--	5,110	ביקורת לגבי פעילות בישראל
--	--	ביקורת לגבי פעילות מחוץ לישראל

- לא ניתן סיוע למבקר הפנים על ידי גורמים אחרים בחברה.
 - היקף שעות הביקורת גדל ביחס לשנת 2015 בכ-440 שעות.
 - תגמול מבקר הפנים:
- א. תגמול המבקר הפנימי נקבע בהסכם ההעסקה אישי ואושר ע"י ועדת הביקורת, ועדת התגמול ודירקטוריון החברה. התגמול מבוסס על שכר בסיס ותגמול משתנה בהתאם למדיניות התגמול של החברה כפי שאושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 10 ביולי 2014 ותוקנה ביום 30 בדצמבר 2015.
- ב. לדעת דירקטוריון החברה אין בתגמול שנקבע בכדי להשפיע או לפגוע בהפעלת שיקול דעתו המקצועי של מבקר הפנים.

ו. רואה חשבון מבקר

• שם משרד המבקר: BDO זיו האפט

תפקיד: רואה חשבון מבקר של קופות הגמל וקרנות הפנסיה.

מינוי: 15.10.2013

מענו: דרך מנחם בגין 48, תל אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת: עופר קירו - רו"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת: 300,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותי מס מיוחדים: 1,500 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותים אחרים: 25,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שם המשרד המבקר: קוסט פורר גבאי את קסירר

תפקיד: רואה חשבון מבקר של החברה המנהלת.

מינוי: 2006

מענו: רח' עמינדב 3, תל-אביב.

שם השותף האחראי על הביקורת: שי בזק - רו"ח.

שכר בגין שירותי ביקורת: 160,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותי מס מיוחדים: 139,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

שכר בגין שירותים אחרים: 26,000 ש"ח בתוספת מע"מ.

ז. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

1. בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

2. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

ח. החלטות החברה

החלטות חברה בדבר ביטוח נושאי משרה

ביום 29 בנובמבר 2016 אשרה החברה התקשרות עם חברת ביטוח הפניקס בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה לשנת 2017.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2016, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יור'ר הדירקטוריון	רן שחם
מנכ"ל	יאיר לוינשטיין
משנה למנכ"ל ומנהלת כספים	שרון גרשביין

תאריך אישור הדוח: 29 במרס, 2017.

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ
בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון
בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ - חברה מנהלת (להלן "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של החברה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה; ו- (3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקרות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר, 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה לימים 31 בדצמבר 2016, 2015 ו-2014 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 והדוח שלנו, מיום 29 במרס, 2017 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.